CUMA
4
NİSAN
1941

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi, 102
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
ALTINCI YIL — No. 2020
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASÎ HALK GAZETESİ

Yeni Müşteri Bulmak Sanatı
Dr. GASSON DİYOR Kİ:
"Her tacir bu kitapta gösterdiğim usulleri tatbik etmek suretile bir iki sene gibi kısa bir zaman içinde müşterilerinin adedini bir misli arttırabilir. Ben bu kitabımda size bu sanatı öğretiyorum.. . Fiyatı 50 kuruş.

Alman - Yugoslav Münasebetlerinde Son Vaziyet

Görünüşe göre, Almanya, Belgrattaki son değişikliği bir türlü hazmedememiştir. İki taraf ta bu işin sulh yoliyle halledilebileceğine kani değildirler. Yugoslavya taarruz niyetinde olmadığı için, Almanların haksız bir taarruzunu önlemiye çalışıyor, bir taraftan da hudutlarını takviye etmek, ihtiyatlarını toplamak gibi müdafaa tedbirleri alıyor. Almanya da bir taarruza geçebilmek için hazırlığını tamamlamakla meşgul bulunuyor.

M. Zekeriya SERTEL

Almanya ile Yugoslavya arasındaki münasebetler gün geçtikçe gerginleşiyor. Almanya Belgrattaki sefaret ve konsoloshanesi erkânını geri çağırmıştır. Yugoslavyadaki Almanlar toplu bir halde hicret etmektedir. Alman matbuatı hâlâ Yugoslavyada mezalimden bahsetmekte ve Almanyanın artık sabrı tükenmek üzere olduğunu yazmaktadır. Fakat bütün bu neşriyata rağmen hâlâ Almanyanın gerek siyasi ve gerek askeri sahada bir adım ileri attığı görülmüyor. Şimdilik Yugoslav hâdiselerini dikkat ve alâka ile takip ettiği, ve Belgrad hükûmetinin neşredeceği beyannameyi beklediği söyleniyor.

Yugoslav hükûmeti evvelki akşam iki saat süren bir içtimadan sonra hükûmetin harici siyasetini izah eden bir beyanname hazırlamıştır. Fakat bu beyanname henüz neşredilmemiştir. Yalnız Yugoslav hükûmeti nâmına söz söylemiye salâhiyettar olduğu söylenen bir zat, Belgradın vaziyetini şu suretle hülâsa etmiştir:

"Eski hükûmetin üçlü pakt hakkındaki imzasına riayet etmiye hazırız. Alman sefiriyle görüşmelerimizde Almanyaya karşı dostane, hattâ dostane olmaktan daha fazla bir bitaraflık muhafaza etmek istediğimizi söyledik. Almanyaya yiyecek vermiye, Bulgar ve Sovyet eşyasının Almanyaya nakli için şimendifer hatlarımızı tahsis etmiye hazırız. Fakat bundan fazlasını yapamayız. Berlin sefirimiz bunu açıkça bildirmiye memur edilmiştir.,

Yugoslavyanın bu tatmin edici vaziyetine rağmen, Almanyanın hâlâ vaziyeti karanlık görmesi bu kadarla iktifa etmek istemediğini gösterir.

Nitekim, Yugoslavyanın müsellâh bir mukavemetinden endişeye düşen Mussolini de, Belgratla Berlinin arasını bulmıya çalıştığı halde bu teşebbüsünde muvaffak olamamıştır. Italya, Yugoslavya ile harp başladığı takdirde, Arnavutluktaki kuvvetlerinin tehlikeye düşeceğinden korkmaktadır. Onun için Mussolini Almanyanın Yugoslavyaya karşı şiddet siyasetine taraftar görünmemektedir.

Fakat Almanya hâlâ vaziyetini tavzih etmemiş olmasına ve Balkanlarda sulh ve emniyetin bozulmamasına taraftar olduğunu mütemadiyen tekrar edip durmasına rağmen, Belgrattaki son değişikliği bir türlü hazme-

(Sonu: Sa 5; Sü 7)

Kral İkinci Pierre'in tahta cülûsu münasebetiyle, Belgradda Sırp katedralinde yapılan yemin merasiminden bir görünüş

Yugoslavya Hududunda Tahşidat

Macaristana Geçen Alman Kuvvetleri Hudutta Yığılıyormuş!

İtalya, Harbe Mâni Olmağa Çalışıyor

Müzakereler Çıkmaza Girdi, Son Kalan Almanlar da Ayrılıyor

Ankara, 3 (Radyo Gazetesi) — Alman radyosu, Yugoslavyada vaziyetin artık tahammül edilemiyecek hale geldiğini söylediktan sonra, Almanlar hakkındaki mevhum zulümlerden bahsetmektedir. Bu sabahki Alman radyosu, Yugoslavyada ekalliyetlerin yaşadığı köylerde yapılan yağma, yangın, zulüm ve işkenceleri uzun uzadıya anlatmıştır. Halbuki, Alman radyosunun bahsettiği köylerdeki Alman ekalliyeti reisi Belgrad radyosunda söz söyliyerek bu iddiaları yalanlamıştır. Alman radyosu, Hırvatlarla Sırpların Alman ekalliyetine yapılan sui muamelede beraber olmadıklarını, umumî harpte Almanlarla birlikte kanlarını akıtan Hırvatların asîl ve makul hareketlerinin takdire değer mahivette olduğunu tebarüz ettirmekte ve "onlar

(Sonu. Sa 5; Sü 6)

Uzak Şarkta Mühim Bir Konferans

Amerikan ve İngiliz Kumandanları Manila Şehrinde Buluştular

Vaşington, 3 (A.A.) — "B. B.C.„ : Dün Manila'da, Uzak Şark İngiliz kuvvetleri Başkumandanı Mareşal Broke Popham ile Pasifik Amerika donanması Kumandanı Amiral Hart arasında bir konferans aktedilmiştir. Askerî mahafil bu görüşmeye büyük bir ehemmiyet atfetmektedir. İngiliz Başkumandanı Hong Kong'a gidecektir.

Amerikayı terke hazırlık

Nevyork, 3 (A. A.) — İtalyan konsolosluk memurlariyle İtalyan gazetecileri ve Roma hükûmetinin teknisyenleri ilk tebliğde Amerikayı terk için hazırlanmaya davet edilmişlerdir.

(Sonu: Sa 5; Sü 3)

Bugün

BÜYÜK ADAMLAR Galerisine Kimlerin Resimleri Asılmalı?

TAN'ın açtığı bu anket, okuyucularımız arasında büyük alâka uyandırmıştır. Prof. Fahreddin Kerimin anketimize verdiği cevabı bugün dördüncü sayfamızda okuyunuz.

*

Gelin - Kadın Oyunu

"Göl İnsanları„ nı teşkil eden hikâyelerden ikincisi dün bitmiştir. "GELİN - KADIN OYUNU„ ismi altında bugün neşre başladığımız üçüncü hikâyeyi de diğerleri gibi zevkle takip edeceğinize şüphe etmiyoruz. Lütfen dördüncü sayfamızı çeviriniz.

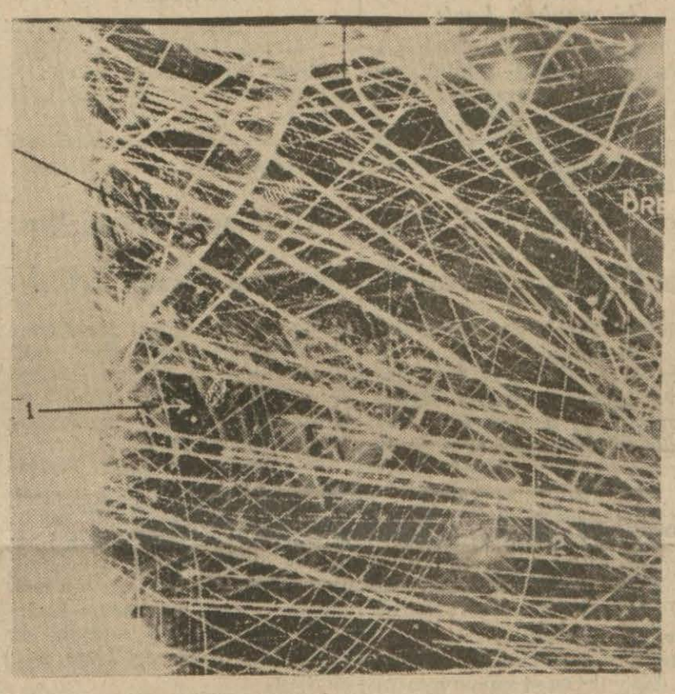

Hava hücumlarına karşı tayyare dâfi toplarının faaliyeti hakkında bir fikir edinmek isterseniz, şu resme dikkatle bakınız. Bu resim, son zamanlarda Brest şehrine geceleyin yapılan bir İngiliz hava taarruzu esnasında çekilmiştir. Uç saniye süren ateş esnasında, Gökyüzü resimde gördüğünüz şekli almıştır.

Macar Başvekili Kont Teleki İntihar Etti

Bıraktığı Mektupta Vazifesine Devam İçin Kendinde Kâfi Kuvvet Görmediğini Bildiriyor

Kont Teleki

Budapeşte, 3 (A.A.) — "Reuter„ Macar Başvekili Kont Teleki, gece intihar etmiş ve bu sabah cesedi odasında bulunmuştur. Bırakmış olduğu mektupta, Başvekil, güç ve bedbaht vazifesine devam için kendisinde kâfi kuvvet görmediğini bildirmiştir. Başvekilin intiharını gizli tutmak için bazı teşebbüsler yapılmış ise de, bu teşebbüsler muvaffak olmamıştır. Haber, çok derin bir tesir hâsıl etmiştir.

(Sonu: Sa 5; Sü 7)

Hırvat Lideri Maçek Başvekil Muavini Oldu

Sırplarla Hırvatlar Arasında Tam Bir İtilâfa Varıldı

Moskova Elçisi de Hariciyeye Geçecek

Belgrat, 3 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Hırvat Lideri Maçek Yugoslavya Başvekil Muavinliğini kabul etmiştir. Bu haber, Maçek ile Hırvat Umumî Valisi Şuşiç, Hırvat Partisi Reis Vekili Koşutiç ve Parti Umumî Kâtibi Krunoviç'in yaptıkları konferanstan sonra bildirilmiştir.

Krallık meclisi kuruldu

Ankara, 3 (Radyo gazetesi) — Yugoslavyanın millî birliği, bir haftalık imtihanı çok iyi geçirmitsir. Almanların beklediği gibi, Hırvatlar Yugoslavyadan ayrılmamıştır. Bilâkis yeni kurulan Krallık Meclisine biri Sırp, diğeri Hırvat ve üçüncüsü Sloven olmak üzere, üç âza seçilmistir. Bu, Yugoslavyayı teskil eden üç mühim unsurun Krallık etrafında müttehit bir kütle teşkil ettiğine en kuvvetli bir delildir.

Diğer taraftan Maçek te bu aksam Belgrada gidecektir.

Yugoslavyanın Moskova Sefiri Gabriyolovic'in Hariciye Nezaretine getirileceği söyleniyor Kendisi Yugoslavyanın isçi ve ciftçi partisi reisi olup Moskovada sempati uyandırmış bir adamdır.

Selânik'te Yeni İngiliz Kıtaatı

Çıkarılan Kuvvetler Yunan - Yugoslav Hududuna Yerleşmiş!

Miktar Hakkındaki Tahminler Muhtelif

Yunan Kralı, Eden ve G. John Dill'i Dün Tekrar Kabul Etti

Boston, 3 (A. A.) — "D. N. B.„: Boston radyosunun bildirdiğine göre, İngilterenin Mısır ordusuna mensup motörlü kuvvetler ve müteaddit piyade tümenleri Selâniğe çıkarılmıştır. Bu kuvvetler Yunan - Yugoslav hududu istikametinde ilerlemektedir. İngiliz kuvvetlerinin mevcudu 73.000 kişi tahmin edilmektedir. "United Press" bu haberi tamamlıyarak Yunan - Yugoslav hududunda son haftalarda tahsit olunan İngiliz ordusunun 130.000 ilâ 200.000 olduğunu bildirmektedir.

Eden'in temasları

Atina, 3 (A. A.) — "D. N. B.„: Yunan kralı, İngiliz hariciye nazırı Eden ile İngiliz genel kurmay başkanı General Dill'i yeniden kabul etmiştir.

(Sonu: Sa 5; Sü 5)

Londra, Vichy Fransasını Mustakil Saymıyor

Son 6 Ayda 100 Bin Tonilâtoluk Fransız Gemisi Zaptedildi

Londra, 3 (A. A.) — "Reuter„: Harp iktisadiyatı nezareti, Fransız ablokasının doğruluğunu göstermek üzere bir deklârasyon neşretmistir. Deklârasyonun hülâsası sudur:

"İşgal altında bulunmıyan Fransa müstakil değildir. Bu Fransa, nazariye bakımından bitaraf olmadığı gibi, siyasetinin manası bakımından da bitaraf değildir. Fransız makamlarının istismar edildiği, sayanı teessüf, fakat inkâr olunmaz bir vâkıadır Bu şeraitte İngiliz hükûmeti, ekonomik harp sahasındaki bütün haklarını kullanmakta tamamiyle haklıdır.

(Sonu: Sa 5; Sü 4)

İmtihan Günleri Mekteplere Dün Tebliğ Edildi

Lise İmtihanlarına 21 Nisanda, Ortaokul İmtihanlarına da 22 Nisanda Başlanacak

Ankara, 3 (A.A.) — Haber aldığımıza göre, Maarif Vekilliği 1940/1941 ders yılı resmi ve hususi müesseselerdeki tedris faaliyetinin 15 Mayıs 1941 tarihine kadar bitirilmesi için aşağıdaki hususları kararlaştırarak alâkadarlara tebliğ etmiştir:

1 — Bütün ilkokulların ders ve imtihan faaliyetleri 15 Mayıs 1941 tarihine kadar bitirilmiş olacaktır.

2 — Ortaokul ve liselerde ve öğretmen okullarında 16 nisan akşamı derslere son verilecektir.

3 — 21 nisanda lise bitirme imtihanlarına ve 22 nisanda ortaokul eleme imtihanlarına başlanacaktır.

Türkçe eleme imtihanları 22, tabiat bilgisi 25 ve matematik 26 nisan tarihlerinde yapılacak 30 nisanda da ortaokulların sözlü imtihanlarına başlanacaktır.

4 — Lise bitirme imtihanları 6 mayısta bitecek ve devlet olgunluk imtihanlarına 9 mayısta başlanacak ve 14 mayısta hem ortaokulların sözlü imtihanları, hem lise devlet olgunluk imtihanları bitmiş bulunacaktır.

5 — Öğretmen okullarının son sınıf sözlü imtihanları da 25 nisan ve 10 mayıs tarihleri arasında yapılacaktır.

6 — Meslek okullarında son sınıf imtihanlarına 17 nisanda başlanacak ve 15 mayısta son verilecektir. Diğer sınıflarda bir taraftan tedrisata devam olunacak ve ayni zamanda kanaat notları tesbit edilerek 15 Mayısta dersler bitirilecektir.

7 — Bütün yüksek okullarda da her türlü imtihanların 15 mayıs 1941 tarihine kadar bitirilmesi için lâzımgelen tedbirler alınmıştır.

★

Öğrendiğimize göre, ilk tedrisat müesseselerinde derslerin ne zaman kesileceği vilâyetlerdeki ilk tedrisat meclisleri tarafından tesbit edilecektir. Bu hususta bir karar vermek üzere Istanbul vilâyeti ilk tedrisat meclisi yakın da toplanacaktır.

(Sonu: Sa 5; Sü 5)

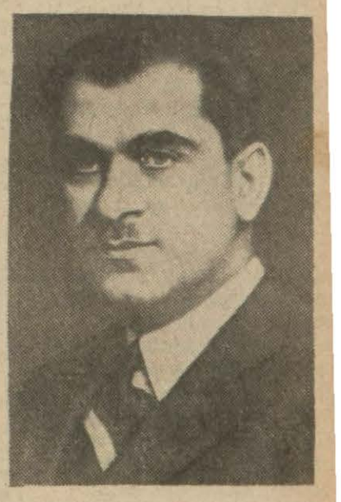

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel

Adis - Abeba Yolunda Miessu Zaptedildi

İtalyan Kumandanına Habeşistanı Derhal Teslimi Bildirildi

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz kuvvetleri Şarkî Afrikadaki İtalyan başkumandanı Dük d'Aost'a mesajlar göndererek orada yaşıyan İtalyan ailelerini yerlilerin intikamından kurtarmak için Habeşistan ve Eritre'yi derhal teslim etmesi tavsiyesinde bulunmuşlardır. İmparator Haile Selâsiye, kendi vatandaşlarına neşrettiği bir beyanname ile kin ve intikam hislerini bir tarafa bırakmayı tavsiye etmiştir.

(Sonu. Sa 5; Sü 2)

Biritanya üniformasını lâbis olan Negüs, İngilizler tarafından yetiştirilen Habeş vatan perverlerini teftiş ediyor

Yapağı Fiatları Tesbit Edilecek

Petrol Şirketlerinin Mümessilleri, Temaslarını Bitirerek Ankaradan Şehrimize Döndüler

Ankara, 3 (TAN Muhabirinden) — Yapağı fiyatlarında ihtikâra mani olmak ve ayni zamanda müstahsili korumak için Ticaret Vekâletinde tetkikler yapılmaktadır. Önümüzdeki günlerde yapak fiyatları tesbit edilecek ve bu fiyattan yukarı satışlara mani olunacaktır.

Petrol Ofisin faaliyeti

Ankara, 3 (TAN Muhabirinden) — Petrol şirketleri mümessilleri ile Ticaret Vekâleti mümessilleri arasındaki müzakereler bitmiş ve şirket mümessilleri İstanbula avdet etmiştir. Yeni kurulan petrol ofis memlekette petrol ve müştakları işlerinin tanzimi ile meşgul olacağı cihetle bu hususta şirketlerle iş birliği yapılması bu müzakerelerde kararlaştırılmıştır. Bundan sonra memleket ihtiyacları, âşe müsteşarlığının Vekâletten alacağı direktiflere göre ofisçe tanzim ve idare olunacaktır.

Yazan: ULUNAY **Tefrika No. 31**

VI

Cici Bey

Sarayda herkes ona çocukluğundanberi "Cici bey" derdi. Ufakken kıvırcık lüle lüle saçlı, mavi gözlü, pembe beyaz, tombul tombul hakikaten cici idi. Arkasından bir kardeşi daha dünyaya geldi. O da ağabeyisi gibi güzel, kıvırcık saçlı mavi gözlü, tombul tombuldu. Ona da cici dediler. Bir üçüncü kardeşi daha oldu ve bu suretle ciciler üçleşti: Büyük cici, ortanca cici, küçük cici...

Koca sarayda ciciden başka bir şey işitilmiyordu.

— Kız Razidil koş. Küçük cici ağlıyor.

— Ortanca cici ile büyük cici oyuncağını almışlar.

— Büyük ciciye söyle küçük ciciyi ağlatmasın, ortanca ciciye de öyle bir oyuncak versinler...

Cicilerin isimlerini kimse bilmiyordu. Kendileri de unutmuşlardı. Fakat gitgide son ikinci cicilerin isimleri lâkaplarına galebe çaldı. Yalnız büyük cici lâkabı tamamen temellük etti. Büyüdü gitti adı Cici bey kaldı.

Cici bey büyüdükçe ailenin (alâmeti farika) damgası olan burun kısmı diğer azasından daha ziyade belirmeğe başlamıştı.

Daha pek küçükken büyük babasının elini öptürmeğe götürdükleri zaman hazinedar usta:

— Aman Efenimiz! Allahın biriciğine emanet.. Maşşallah! Kırk bir buçuk nazarım değmesin... değmesin.. Melek gibi... demiş.

Bu sözlere karşı çocuğun saçlarını okşıyan büyük baba:

— Hakikaten güzel.. Biraz büyümeğe başladığı zaman burun kovuvermezse çok iyi..

Demişti.

★ ★

Ondan sonra artık herkes için Cici beyin burun kovuvermesi bir mesele olmuştu.

Büyük babasının dediği çıktı. Cici bey Sakız cinsi bir koçun boynuz çıkartması gibi büyüdükçe burun koyuvermeğe başlamıştı.

Cici beyin yüzünü görenler onda beş histen en ziyade koku almak hassasının kuvvetli olduğunu derhal anlıyorlardı. Hakikaten sarayın bir ucunda paçavra yansa Cici bey odasından bağırıyordu:

— Yanık kokuyor! Bir yer tutuşmasın...

Pençeresini açıp başını mutfak tarafına çevirince:

— Yine bugün aşçı oturtma yapmış! Diyordu.

Büyük babası toruniyle şakalaşmak için:

— Cici! Diyordu. Yemiş sepetlerini sofraya gelmeden koklama. Geçen gün yediğim çileği bir kere koklamışsın. Koku namına ne varsa silip süpürmüşsün. Sana çilek kokusu değil yıllanmış hacı yağ hülâsası olsa dayanamıyor...

Büyük babasının ölümünden sonra idareleri bozulmuştu. Daha memleketi terketmeden birer birer satıp yiyorlardı.

Boğaziçindeki ahşap sarayla koruyu satmak için müşteri çıkmasını bekliyemediler. Yepyeni binayı yıkıcılara sattılar. Amele yağlı boya nakışlı yepyeni duvarlara kazmayı acıyarak vuruyorlardı. O para da az zamanda eridi bitti.

Cici beyin İstanbuldan çıkarılması için bir sebep yoktu. Hem yol parasından istifade etmek hem de alacaklılardan kurtulmak için gönüllü olarak muhacirliği ihtiyar etmişti.

Onca mühim olan bu sebeplerden başka bir de muhit değiştirmek meselesi vardı.

★ ★

Cici bey Avrupaya çıktıktan sonra Istanbulda iken bir türlü doya doya izhar edemediği serserilik hüviyetine istediği gibi bürünmekte artık bir mahzur görmedi.

Kibar muhitlerde bulunmaktan, malûmatlı adamlarla temas etmekten hoşlanmazdı. Muayyen bir yatacak yeri olmamak, karnını tesadüfün lûtfiyle doyurmak eskidenberi hevesettiği bir yaşayıştı. Üstelik kendisine hürmet edilen yerlerde rahatsız oluyordu.

Konuşuş tarzında İstanbulun eski külhanbeyi edasını ihtiyar etmişti.

Kırçıl saçlarının şakaklarındaki zülüflerini tersine tersine tarayarak yağlı kasketin üzerine doğru kıvırıyor; çabuk kirlendiği belli olmasın diye toprak rengi intihap eylediği mintanının tek düğmesini çözerek bırakıyor; bir omuzunu havaya kaldırarak:

— Anam babam tayyare! Bize de mi torpil? Ben adamın fiyakasını çalımından çakarım avalım sosti! diyordu.

Bir iki rekât namazı gözüne alsa Murat Paşanın mescitli apartımanında gül gibi geçinecekti. Fakat orada abdest almak, senelerdenberi ancak midesi vasıtasiyle temasta bulunduğu su denilen mayii vücudünün daha bazı kısımlarına da dokundurmak icap ediyordu. Cici bey buna hiç gelemezdi.

Hayatındaki bu intizamsızlık ondaki bütün bedenî mukavemet hassalarını eritmişti. Beraber düşüp kalktığı serseriler, bir dövüş esnasında ön dişlerini kırdıkları için ağzı büsbütün göçmüş, çökük yanakları ve yırtıcı kuş gagası şeklini alan burniyle, Cici beye yüz yaşını geçmiş bir kart papağan siması vermişti.

Kuş tüyü şiltelerde büyüyen bu adam, simdi rahat bir yatakta uyumaktan rahatsız oluyor.

Niste bulunduğu zaman issizlikten, parasızlıktan işi serseriliğe vuran ermenilerle düşüp kalkıyor, onların yaşayış tarzlarından zevk alıyordu.

Denizin üstüe uzanan gazinonun köprüsünün altında polisin ihmal eylediği kuytu bir yer bulmuslardı. Bütün gün, kendilerine merkez yaptıkları kahve, gece yarısı kapandıktan sonra oraya gidiyorlar, sahiplerini kaybetmiş köpeklerle beraber çakıl taşlarının üzerine kıvrılıp uyuyorlardı.

Cici bey ancak orada dinleniyordu.

Parası yok muydu? Tanıdıklarından, akrabasından hangisine müracaat etse, bir kaç yüz frank koparıyordu. Fakat bu paravi en mübrem ihtiyaclarına sarfedeceğine, sacma seylere vererek bi saatte eritmek onun için işten bile değildi.

(Arkası var)

POLİSTE:

Dün Beş Kaza Oldu, Bir Kişi Öldü

Eyüpte oturan 9 yaşında Hasan adında bir çocuk İskele caddesinde, karşıdan karsıya geçerken şoför İsmailin kullandığı 3026 sayılı kamyonla karşılaşmıştır. Şoför İsmail çocuğu çiğnememek için manevra yapmaya çalışmış ise de arabayı durduramamış ve çocuk çiğnenmiştir. Ağır yaralı olarak Etfal hastahanesine kaldırılan Hasan dün ölmüstür.

Bundan başka Unkapanında bir çocuğa ve Küçük pazarda 6 yaşında Ayşe isminde bir kıza da kamyon carpmış ve her iki cocuğun da birer bacağı kırılmıstır. Cocuklar hastahaneye kaldırılmışlardır.

★ Fethi Ercan adında bir doktor Taksimden geçmekte iken ani olarak önüne Apustolun kullandığı 785 sayılı otomobil çıkmış ve doktora carpmıstır. Doktor yaralanmış ve Apustol yaralıyı alıp hastahaneye götürmüştür.

Tramvaylarda Aktarma Bilet Usulü

Bu Sabahtan İtibaren Tatbik Ediliyor

Bu sabahtan itibaren aktarma bilet usulünün tatbikına başlanacaktır. Yolcular aktarma bilet aldıkları takdirde su mıntakalarda tramvay değiştireceklerdir: Şisli, Hamam, Taksim, Karaköy, Beşiktaş, Ortaköy, Emin önü, Sirkeci, Beyazıt, Fatih, Aksaray.

Aktarma biletler bir gün için muteber olacaktır. Birinci mevkiler için 11, ikinci mevkiler için 7 kurus verilmek suretivle her yolcu bir aktarma bileti alabilecek ve yukarıda adları yazılı mıntakalardan birinde tramvay değiştirebileceklerdir. Ikinci mevki bileti ile birinci mevkie binenler, 2 Krş. fark vermiye mecbur olacaklardır. Bir Nisanda tatbikına baslanan ücretli pasolardan şimdiye kadar 224 tane satılmıstır. Bunların çoğu birinci mevkiler için alınmıştır. Tramvay idaresi 15 Nisandan itibaren vaz tarifesi tatbikına ve gece seferlerini bir iki saat uzatmıya karar vermsitir.

Museviler Nâmına Yapılan Teşekkür

Şehrimizden transit olarak geçen ve ekserisi Filistine giden Musevilerin seyahatleri ve vaziyetleriyle alâkadar olmak için Filistin muhacir Museviler müdürü Barlas şehrimize gelmiş ve dün sabah vilâyette valiyi ziyaret etmiştir. Barlas muhacir Musevilerin Türkiyede bulunan memurlar ve alâkadar makamlardan gördükleri iyi muameleden dolayı derin minnet hislerini valiye bildirmiştir. Bu minnetin maddî bir ifadesi olarak ta Kızılaya verilmek üzere bin lira bırakmıştır. Barlas kendisiyle görüşen bir muharririmize demiştir ki:

"— Transit olarak Türkiyeden geçen Musevilerin hudutlarınız ve kara sularınız içine girdikten sonra gördükleri insani alâka ve muamele kalblerimizde hiçbir zaman silinemiyecek minnet ve şükran hisleri bırakmıştır. Muhacir Museviler adına bu hislerimizi iblâğ için Istanbul valisini ziyaret ettim. Bu vesile ile vatandaşlarımın Türk hudutlarına girdiklerinde tam bir emniyetle nefes aldıklarını, burada gördükleri insanî muamele ve alâkayı hiçbir zaman unutamıyacaklarını tekrarlarım.,,

Barlas dün gece Ankaraya gitmiştir.

Dahiliye Memurlarının Sin Hadleri

Ankara, 3 (TAN) — Dahiliye memurlarından bir kısmının tahdidi sinlerine dair kanunun ikinci maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasını Hükûmet Meclise vermiştir. Teklif edilen bu tadile nazaran nahiye müdürlerinin bütün maaş dereceleri için yas haddi 55, mülkiye müfetişleri ile kaymakamların, emniyet müdürlerinin ilk dereceleri için 56, bir derece yukarıları için 58, bunların daha yukarı dereceleri ile mülkiye başmüfettişleri için 60 olarak tesbit edilmektedir.

Bir Muhtekir 3 Sene Sürgüne Gönderilecek

Mahkûm Olan İki Hırdavatçı Adliye Koridorlarından Kalabalığa Karışıp Kaçtı

Fincancılarda mevadı kimyevi ve tüccarı Rasit Sevil, İtalyadan 300 kilo jelâtin getirtmis ve bunun 100 kilosunu eczacı Sırrı Enver Batur'a, 50 kilosunu Samoel Pardoya, ve 150 kilosunu da lâboratuvar sahibi İbrahim Nezihiye yüzde 300 kârla satmıştır.

Halbuki bu jelâtinin beher kilosunun 260-270 kurusa satılması lâzım gelmekte imiş.

Bir müddettenberi asliye ikinci ceza mahkemesinde yapılmakta olan durusma dün sona ermiş ve mahkeme Rasit Sevil'in fâhiş kârla ve ihtikâr mahiyetinde satış yaptığını sabit görmüştür Mahkeme suclunun 2 sene Yozgada sürgün edilmesine, 500 lira para cezası ödemesine ve sucu işlemesi tekerrür ettiği için sürgün cezasının 3 seneye ve para cezasının 750 liraya cıkarılmasına karar vermistir. Avni alım satımda fatura vermemekten suclu olarak muhakeme edilmekte olan Samoel Pardo da 25 lira ağır para cezasına mahkûm edilmis ve dükkânının üç gü kapatılmasına karar verilmistir.

İki mevkuf kaçtı

Zindankapıda Yako Bahar adında bir hırdavatçı Abdullah adında birine 28 kurusluk civivi 34 kurusa ve o da daha fazla fiyatla diğer bir adama satmış ve her ikisinin de suçları ihtikâr mahiyetinde görüldüğünden asliye ikinci ceza mahkemesine verilmişlerdi. Mahkeme dünkü durusma neticesinde suçluların tevkiflerine karar vermiştir.

Her iki suçlu koridorda alâkadarlara teslim dilmek üzere beklетilirlerken bir aralık kalabalığa karışmışlar ve kaçmışlardır Suçluların yakalanmaları için zabıtaya müzekkere vazılmıştır.

Tevkif edildi

Tophanede Necati bey caddesinde Şebat Samarya adında tütün, makara vesaire satan bir dükkâncı 5 kurusa satılması lâzım gelen bir makarayı 15 kurusa sattığından asliye ikince ceza mahkemesine verilmiştir.

Dünkü duruşmada suçlu Şebat makaraları adını bilmediği bir seyyar satıcıdan yüksek fiyatla aldığını iddia etmiş ise de mahkeme suçlunun tevkifine karar vermistir.

Yeniden adliyeye verilenler

Fiyatları mürakabe komisyonu dünkü toplantısında şeker saklıyan iki bakkalla, sabun ve kakao ihtikârı yapan iki dükkân sahibini adliyeye tevdi etmistir.

MÜTEFERRİK:

Kira Bedelleri İçin Yeni Esaslar Konuldu

Maliye Vekâleti kira bedelleri için yeni hükümler kabul etmis ve bunu bir tamim ile Maliye ve hususi muhasebe şubelerine bildirmiştir. Bu tamime göre, gayri menkullerin asli heyetini tevsi veya tebdil edecek mahiyette vâki olan tadiller dolayısiyle kiraların artmasını mucip hallerde tâdilât komisyonlarının yeniden tesbit ettikleri gayri safi iratlar için bedeli olarak kabul edilecektir. Binanın asli heyetini tevsi veya tebdil edecek mahiyette genişletilmesini, veya kullanılma tarzını değiştirmesini mucip olmıyacak şekilde dahilî taksimatta veya harici kısımlarda vaki olarak tahviller, tamir ve tezyinler gayri safi iradın değismesi için bir sebep sayılmıyacaktır.

İktisat Vekili — Evvelki gün Ankaradan sehrimize gelen İktisat Vekili Hüsnü Cakır dün Sümerbankın İstanbul subesine giderek tetkiklerde bulunmustur Vekil bu arada Mıntaka İktisat müdürü Halûku kabul ederek kendisiyle bir müddet görüşmüştür.

PİYASADA:

Piyasaya Yeniden Kahve Tevzi Edildi

Dün kahve birliği tarafından piyasaya 300 çuval kahve daha tevzi edilmiştir. Fiyatları Mürakabe Bürosu, şimdiye kadar kimlere ne miktar kahve verildiğini kahve birliğinden sormuştur.

Petrol Ofisi — Petrol limited sirketinin tasfiyesi bitmiş, Ticaret Vekâleti İaşe Müstesarlığına bağlı olarak petrol Ofisine tahvvül etmiştir. Ofis ikinci müdürü Nejat dün Ankaradan şehrimize gelerek vazifesine başlamıştır. Petrol Ofisi bu ayın on beşinden itibaren faaliyete gececektir.

Ticaret Ofisi — Ticaret Ofisi teşkilâtına ait hazırlıklara devam edilmektedir. Ankarada bulunan Ofis Umum Müdürü Ahmet Cemil Cong bir iki güne kadar şehrimize gelecektir. Ofis ayın on beşinden itibaren faaliyete başlıyacaktır.

Çivi Yapılıyor — Karabük fabrikası, sehrimizdeki çivi fabrikalarına 300 ton tel vermiştir. Bu suretle çivi fabrikalarının çivi yapmasına imkân hasıl olmuştur.

Bir Tayin

Ankara, 3 (TAN) — İnegöl kaymakamı Ahmet Baha Samsun Vali Muavinliğine tayin edilmiştir.

325 ve 326 Doğumlular Talime Çağrılıyorlar

Kadıköy Askerlik Şubesinden: Şubemize mensup 325 ve 326 doğumlu Müslim ve gayri Müslim ihtiyat erat talim için celp ve sevkolunacaklardır.

Bu doğumlular için toplanma günü 8 Nisan 941 salı saat 9 dur Eratın, sözü geçen gün ve saatte subede hazır bulunmaları.

Taşrada bulunanların derhal bulundukları yerin askerlik şubesine müracaatları. Bu ilân davetiye yerine kaim olacağı, mezkûr günde müracaat etmiyenler hakkında askeri kanunun 90 ıncı maddesi tatbik edileceği ilân olunur.

★

Üsküdar Askerlik Şubesinden: 1 — 325 — 326 doğumlular (sağlam, sakat İslâm, gayri İslâm) bütün sınıflar talim için sevkedileceklerdir.

2 — Toplanma günü 8 Nisan 941 salı günüdür.

3 — Bugünden sonra gelecekler bakaya sayılarak kanuni muameleye tâbi tutulacaklardır.

4 — Bu ilân davet mahiyetindedir. Davet cetvelleriyle davetten haberdar olunmasını beklemiyerek toplanma gününde Şubede bulunmaları ilân olunur.

★

Beykoz Askerlik Şubesinden: 1 — 325 ve 326 doğumlu ihtiyat erat talim maksadiyle 8-4-941 Salı günü mahalli müretteplerine sevkedileceklerinden mezkûr günde saat 9 da Beykoz Askerlik Şubesine müracaatları.

2 — Hariç memleketlerde bulunan 325 ve 326 doğumlu ihtiyat eratın da bulundukları mahallin Askerlik Şubelerine müracaat etmeleri.

3 — 8-4-941 Salı günü Şubeye gelmiyenler bakaya addedileceklerinden askerlik kanununun 90 cı maddesine göre haklarında muamele yapılacaktır.

Bakırköy Askerlik Şubesinden: Şubemizde kayıtlı İslâm ve gayri İslâm 325 — 326 doğumlu ihtiyat erat talim ve terbiye maksadiyle kanunun 58 inci maddesine tevfikan celp ve sevkedileceklerdir.

Toplanma günü olan 8-4-941 Salı günü saat (9) da bu doğumlularm nüfus cüzdanlariyle birlikte Şubede hazır bulunmaları.

★

Sarıyer Askerlik Şubesinden: 1 — Şubemizde mukayyet 325, 326 doğumlular 8 Nisan 941 Salı günü talim maksadiyle sevkedileceklerinden mezkûr gün sabah saat 9 da Yeniköyde Sarıyer Askerlik Şubesinde hazır bulunacaklardır.

2 — Gelmiyenler hakkında Askerlik kanununun mahsus maddesi tatbik edilecektir.

★

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden: 1 — Gerek askerlik yapsın ve gerek herhangi bir sebeple askerlik yapmasın, talim maksadiyle 325 ve 326 doğumlular askere sevkedileceklerdir.

2 — Şubede toplanma günü 8 Nisan 941 Salı günüdür.

3 — 8 Nisan 941 de sevkedilecek bu erata elbise verileceğinden elbiselerini almak üzere arzu edenlerin 5 Nisan ve 7 Nisan günleri Şubeye gelmeleri lâzımdır. Bundan başka kendi vaziyetleri için bir şey sormak istiyenler de, bugünlerde Şubeye gelmelidirler.

4 — Toplanma günü gelmiyenlerin askerlik kanununun 90 cı maddesi mucibince ceza görecekleri.

GÜNÜN MESELESİ

İyi Neşriyata Dair

Yazan: Naci Sadullah

— 1 —

1936 yılında, büyük müellif Maksim Gorki öldüğü zaman, Molotof şöyle söylemişti:

"— Lenin'in ölümünden sonra memleketimizin çektiği en büyük iztirap, Gorkinin matemi olmuştur!.,,

Ayni ölümden Romain Rolland şöyle cümlelerle bahsediyordu:

"— Beşeriyetin iztirabını beslemiş sanatkârların en büyüğü olan Gorki, ölümiyle, hayatının hiç bitmiyecek kısmına başlamıştır!"

Ayni günde, Bernard Shav şu sözleri söylemişti:

"—Gorki, eserleri yabancı memleketlere de -yerleşen değil- yerleşen sayılı bahtiyarların en büyüğüdür!" (1)

"Altın zincir" (2) müellifi Upton Sinclair ayni hadiseden şöyle bahsediyor:

"— Maksim Gorki, tarihe bütün ömrünü hürriyet, adalet, ve halk için çarpışmakla geçirmiş büyük bir kahraman gibi girdi!"

Lincoln Steffens da diyor ki:

"— Gorkinin ölümü, Sovyet vatanının ışığını uzun bir müddet için karartacaktır!,,

Düşünülsün ki, ölümiyle, bütün dünya münevverleri arasında derin ve samimi bir teessür uyandıran Gorki, daha bundan bir kaç sene evveline kadar, memleketimizde meçhul bir sanatkârdı. Ve kütüphanelerimiz, Gorkinin, hemen bütün dünya lisanlarına terceme edilmiş olan eserlerinden mahrumdu. Ve halkımız, roman olarak "Çalı Kuşu" ile "Yaban"ı okuyordu. Fakat, terceme yolunun geniş adımlarla tutulduğundenberi, kütüphanelerimiz, Maksim Gorkinin -benim bildiğim- tam beş eserini kazanmıştı. Bu eserlerden birisi Vâ - Nû (3), üçü Mustafa Nihat (4), biri de Hasan Âli Ediz (5) tarafından tercüme olunmuştu.

Bana bu satırları yazdıran saik te, şimdi, Maksim Gorkinin altıncı bir eserinin lisanımıza kazandırılmasıdır: Yine Hasan Âli Ediz tarafından terceme olunan, ve yine Remzi Kitabevi tarafından basılan bu sonuncu eser: "Benim Üniversitelerim" dir. Bu eserinde, kendi hayatının bir kısmını anlatan Maksim Gorki, bize, dehasının en lezzetli mahsullerini vermektedir. Bunun içindir ki, Hsan Âli Ediz'in, eser intihabındaki isabetini samimî bir takdirle karşılamamak nankörlük olur.

Son zamanlara kadar, bizim terceme işlerindeki hatalarımızdan birisi de, hemen hemen münhasıran Fransız menbalarına baş vurmamızdı. Fakat bu sahayı genişletmek isabetinin gösterilmesi sâyesinde, Amerikan edebiyatı, İngiliz edebiyatı, İspanyol edebiyatı hattâ Çin edebiyatı hakkında bile fikir sahibi olmıya başladık. Mustafa Nihat, Vâ - Nû ve Hasan Âli gibi mütercimler de bizi, Rus - Sovyet edebiyatı hakkın da gittikçe genişleyen bir vukuf sahibi ediyorlar. Turgenief, Dostoyevski, Tolstoi, A. Tchekhov, Şolohof, Puşkin, V. Katayev, M. Zoşçenko ve nihayet, büyük Maksim Gorki, artık bizce tamamen meçhul değildirler. Ve bunları tanıdıkça, tercüme sahasının genişletilmesindeki isabeti hergün biraz daha iyi anlıyoruz.

Bu münasebetle Gorki mütercimlerinin, eksik bıraktıkları bir noktayı da tamamlamalarını bekliyelim:

Vâkıa onlar, bize verdikleri eserlerin mukaddimelerinde Gorkinin hayatı hakkında da muhtasar malûmat vermektedir. Fakat Refik Halid'in de:

"— Bana kendimi bulduran sanatkâr!" diye andığı Maksim Gorkinin tıpkı eserleri gibi zengin olan hayatı kadar ölümü de enteresandır. Çünkü, Bukharine'lerden, Yagoda'lardan, Rykov'lardan, İvanov'lardan, Krestinski'lerden, Rosengolz'dan müteşekkil bir Troçkist şebekesinin suikasdine kurban giden Gorkinin öldürülüşü, merak, ibret, ve alâkayla okunacak hakikî bir romandır. Bu itibarla, temenni edelim ki, Gorkinin hikâyelerini içine toplıyacak olan yeni bir eser çıkarılırsa, oraya, Gorkinin kendi romanı da katılsın!

(1) Gorki'den bahseden bu yazıları Litterature internationale'in 1938 tarihli ve 3 numaralı sayısından alıyorum.

(2) Büyü. Amerikan müellifinin bu güzel eseri Emin Türk tarafından dilimize çevrilmiştir.

3 — "Ayak Takımı Arasında,,

4 — "Stepte,, , "Serseriler,, ve "Sıkıntı,,

5 — "Aşk Rüyası,,

Mürettip Hataları

Dün, "Günün Meselesi,, başlığı altında çıkan fıkramın son cümlelerinden birisi, - bir tashih hatası yüzünden - şu şekle girmişti:

"— Mevzuuna çok uzun bir girizgâhtan sonra girebilen üstad Galip Kemali'nin, kalemini teferrüat kabilinden tafsilâta gömülmekten kurtara tandaşların tabiatlariyla soyadları arasında tezatlardan bâhis mayışı bana Refik Halidin va güzel fıkrasmı hatırlattı.,,

Hani, ara sıra gazetelerde, ve mecmualarda, sekizer onar parçaya bölünerek neşrolunmuş bazı fotoğraflar görürsünüz: İşte, bir tertip hatası neticesinde gördüğünüz karma karışık şekle giren bu cümle de tıpkı o parçalanmış bilmece resimlerine benzemiş.

Fakat, o bilmece resimlerinin alltında daima meselâ şuna benzer bir cümle bulunur:

"Yukarıdaki parçaları dikkatle birbirine yapıştırırsanız, kırda otlayan bir çift öküz resmi meydana çıkacaktır. O parçaları kusursuz olarak birleştirip öküzleri meydana çıkaranlar arasında kura çekilecek ve kazananlara muhtelif hediyeler verilecektir!,,

Halbuki, benim, o resimlere dönen cümlemin altında böyle bir vaat bulunmadığı için, bittabi hiç kimse doğru şeklini aramak zahmetine katlanmamıştır. Bu itibarla, müsaadenizle, kendim arzedeyim ki, o cümlenin aslı şöyleydi:

"— Mevzuuna çok uzun bir girizgâhtan sonra girebilen Bay "Galip Kemali,, nin elindeki kalemi teferrüat kabilinden tafsilâta gömülmekten kurtaramayışı, bana Refik Halid'in, — vatandaşların tabiatlariyle soyadları arasmdaki tezatlardan bâhis — güzel fıkrasını hatırlattı. Çünkü — Refik Halid'in kulakları çınlasın — "Galip Kemali,, nin soyadı da... "Söylemezoğlu!...,,

Ne tuhaftır ki, benim, o karışık şekle giren cümleyle sona eren yazım, Bay Galip Kemalinin kitabındaki cümle bozukluklarından bahsediyordu. Sorarım size: Şimdi Bay Galip Kemali ortaya çıkıp da:

"— Sen benim cümlelerimi bırak da kendininkileri düzelt!,, derse, ben ne cevap veririm?

Bereket ki, ben, başkalarının büyük hataları yüzünden zaman zaman nahak yere katlandığımız katmerli musibetleri düşünüyorum da, müretiplerin küçük hataları yüzünden ara sıra çektiklerimizi hoş görüyorum. Hem onları hoş görmeyip kızdırmıya gelmez: Çünkü adına "yazı,, denilen şeyi onlar kadar bozabilmek... Bizim mütercimlerin bile ellin de değildir!

★ ★

İzdivaç ilânları:

Son zamanlarda gazetelerde en fazla yer bulan yazılar arasında izdivaç ilânları da var. Yavaş yavaş, ağır başlı sandığımız bazı refiklerimiz bile, bu ilânlara yer vermiye başlıyorlar. Ben ce, bu ilânların çoğalışında, bekârlardan vergi alılnmasına karar verilmesinin de tesiri olsa gerek... Belli ki, paraya kıyamıyan vatandaşlar, nikâh kıyıyorlar...

Fakat garip değil mi? Şimdi, ciddi izdivaç ilânı neşreden gazeteler arasma, mecmualar da, hém mizah mecmuaları da karıştı. Bundan da anlaşılıyor ki, vergi vermekten çekinecek kadar hasis olmıyan vatandaşlar, işin alayındalar: Bunun en âşikâr delili de "Şaka,, isimli mizah mecmuasında bile, izdivaç ilânları neşrolunmasıdır. Anlaşılan bazı vatandaşlar... "Şaka,, dan evlenmek niyetindeler. Fakat şimdi, evli vatandaşlar, bekâr vatandaşların bu niyetlerine bıyık altından gülüyorlardır: Çünkü onlar, bu işin "şaka,, ya gelmiyeceğini çok iyi bilirler. Eğer onlara sorarsanız, size şu cevabı vereceklerdir:

"— Artık ortalıkta bir tek bekâr kalmamalıdır: Çünkü biz saltanata düşman olan ve onu yıkan deomkrat bir milletiz: Halbuki "Bekârlık sultanlıktır!,,

★ ★

Hiç olmazsa:

Peyami Safanın "Cümhuriyet,, gazetesinde boş kalan sütununa, Felek Bürhan yerieşti. Peyami, eski yerinin bu yeni sahibini neden hiç beğenmiyor. Nitekim, bir mizah mecmuasında, Felek'e, Nasreddin Hocanın ağzından bir açık mektup yazmış. Gûya, Nasreddin Hoca, "yirmi senedenberi hemen her gün, münasebetli münasebetsiz, kendi fıkralarını kullanan,, Felek Bürhana:

"— Beyefendi oğlum, diyor, soruyorum sana: Eğer maazallah, ben dünyaya gelmemiş olsaydım, sen ne yazacaktın?,,

Ben, dün, ara sıra "Cümhuriyet,, gazetesini de okuyan bir dostumla konuşuyordum. Kendisine Peyaminin bu yazısından da bahsettim:

"— Vallahi, ben, Felek Bürhanı, Peyamiye müreccah buluyorum!,, dedi. Ve -Nasreddin Hocaya ait olmıyan- şu fıkrayı anlattı:

"— Bir imtihanda, bir muallim talebeye sormuş:

"— Oğlum "vellezine,, kelimesindeki "vav,, nedir?

Oğlan cevap vermiş:

"— Vavı âtıfdır efendim!

Bu yanlış cevabı alan hoca imtihana çektiği talebeye yürekten bir:

"— Aferin!,, bastırınca, mümeyyizler dayanamamışlar, ve:

"— Aman efendim, nasıl olur? Siz aferin buyuruyorsunuz amma, çocuk doğru cevap veremedi ki!,, diyerek ayaklanmışlar. O zaman bu itiraza muhatap kalan hoca:

"— Efendim, demiş, ben bundan evvelki talebeye de ayni suali sormuştum. O talebe bu sorguma muhatap kalınca, yüzüme hayretle bakmış ve:

"— Vellezine kelimesinde "vav,, var mı efendim?,, demişti.

Ben, bu talebeye: "Aferin!,, dedim. Çünkü bu hiç olmazsa, "Vellezine kelimesinde "vav,, harfinin varlığını bildi!,,

Dostum, bu fıkrayı anlattıktan sonra gülümsiyerek ilâve etti:

"— Ben de Felek'e: "Aferin!,, diyorsam hiç şaşma: Çünkü o, hiç olmazsa Nasreddin Hocanın fıkralarını biliyor: Selefi o kadarını da bilmiyordu ya?,,

Her ne ise... Bakalım Felek Bürhan, Nasreddin Hocanın o açık mektubuna, Nasreddin Hocanın hangi fikrasiyle cevap verecek?

Naci Sadullah

GÜNÜN ŞAKASI

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye			Ecnebi	
1400	Kr.	1 sene	2800	Kr.
750	„	6 Ay	1500	„
400	„	3 Ay	800	„
150	„	1 Ay	300	„

BUGÜN

Dünyanın Siyasî Manzarası

Almanlar, Yugoslav - Alman münasebetlerinin büsbütün gergin bir hale geldiğini söylüyorlar. Fakat Alman tahrikâtına rağmen Sırplarla Hırvatlar arasında ihtilât çıkmamıştır. Hırvat Lideri Maçekin de Belgrada gelmesi beklenmektedir. Pek yakında Balkanların mühim hâdiselere sahne olması ihtimali vardır.

Yugoslavya'da:

Alman kaynaklarından alınan haberlere göre, Alman Yugoslav - münasebetleri büsbütün gergin bir hale gelmiştir. Radyo ve matbuat, vaziyetin artık tahammül edilmez bir hale geldiğini söylemekte - dirler. Yugoslavyadaki Alman ve İtalyan konsolosları ve sefaret memurları derhal memleketlerine dönmek emrini almışlardır. Mösyö Mussolininin ara bulma teşebbüsü akim kalmıştır. Mösyö Hitler dün erkânıharbiyesi ile müzakerelerde bulunmuştur.

Romanya matbuatı da, Yugoslavyanın vaziyeti hakkında bedbinlik izhar etmektedirler. Gazeteler, General Simoviç'in mihverle münasebeti hakkında alenî beyanatta bulunmaktan çekindiğini; İngiliz dostluğu ile tanınmış birçok Generallerin tekrar hizmete alınması ve seferberlik, hudutlarda tahşidat gibi tedbirlerin, hükûmetin hakikî niyeti hakkında hiçbir şüphe bırakmadığını, 48 saat içinde vaziyetin tavazzuh edeceğini yazmaktadırlar.

Roma radyosu da, Kral Alexandre'in katlinde methaldar bulunan Ustaşi teşkilâtının İtalyada bulunan liderinin Zağrebe gittiğini ve orada Maçek ile görüşerek, Yugoslav camiası haricinde müstakbel bir Hırvat birliği teşkiline çalıştığını haber vermektedir.

Bulgar radyosu; Almanyanın Yugoslavya diye bir devlet tanımadığını ve Sırbistanın yakında cezasının verileceğini söylemiştir. Mösyö Filof ta söylediği bir nutukta, Bulgar milletinin ve ordusunun hazır olduğunu bildirmiştir.

Yugoslavya kaynaklarından gelen ve daha nikbin mahiyette olan haberlere göre de:

Pek yakında, 1939 Sırp - Hırvat anlaşmasının bütün Yugoslav partileri tarafından kabulünü ifade eden bir beyanname neşredilecektir.

Yugoslav hükûmeti, üçler paktını tanıyacak, Almanyaya karşı hayırhah bir bitaraflık muhafaza edecek; Almanyaya gıda maddeleri verecek; Sovyet Rusyadan ve Bulgaristandan gönderilecek eşyanın Yugoslav demiryollarından istifadesine müsaade edecektir. Fakat bundan fazlasını yapacak, harp malzemesi ve asker nakline razı olmıyacaktır.

Yugoslavyada bugün, yarın umumî seferberliğin ilânına intizar edilebilir.

İhtilâf Yok

Alman tahrikâtına rağmen, Hırvatlarla Sırplar arasında ihtilâf çıkmamıştır. Yeni teşkil edilen Krallık Meclisine Sırp, Hırvat, Sloven âzalar tayin edilmiştir. Hırvat Lideri Maçek bugün Belgrada gelecektir.

Diğer mühim ve şayanı dikkat bir haber de, Yugoslav işçi ve çiftçi partisi lideri olan ve Moskovada büyük bir sempati kazanmış olan Mösyö Gabriloviç'in Hariciye Nazırlığına getirildiği keyfiyetidir.

Yugoslav - Alman münasebetini alâkadar eden diğer mühim bir haber de, Almanyada, Tunanın Yugoslavyadan geçen kısmının kapanmasından endişe edilmesidir. Bildirildiğine göre, son vaziyet dolayısiyle, Romanyadan Almanyaya petrol nakliyatı sekteye uğramıştır. Almanyanın ihtiyaçlarını güçlükle karşılıyan günde 100.000 varil yerine ancak 30.000 varil petrol nakledilebilmektedir.

Harbe devam için şiddetle muhtaç olduğu Romanya petrolünü naklettikleri Tunanın serbestîsi Almanya için hayatî bir zarurettir.

Tunanın en dar ve kayalık yeri olan Demirkapı tıkandığı takdirde Tunada sevrüseferin inkıtaa uğraması tehlikesi vardır.

Yugoslavyanın bir Alman taarruzu karsısında, bu geçidi kapaması imkânı vardır.

Teleki'nin Ölümü

Alman motörlü kıtalarının Macaristana girdiği haberi ile, "böyle güç ve felâketli bir zamanda vazifeye devam etmek için kendinde kuvvet bulamadığını,, bildiren bir kâğıt bırakarak intihar eden Kont Teleki'nin ölümü arasında bir münasebet bulmak mümkündür.

Alman orduları yüksek kumanda heyeti ile daimî temas halinde olduğu haber verilen Mösyö Hitlerin, pakta daha evvel iltihak etmis olmakla beraber, Alman askerî isgali altına girmemiş olan Macaristanı da Romanya ve Bulgaristan vaziyetine sokmak ve Balkanlarda yapacağı büyük taarruza iştirak ettirmek istemesi ve Teleki'nin buna razı olmaması ihtimali vardır.

Diğer cihetten, Mösyö Filofun, Bulgar milletinin ve ordusunun hazır olduğunu bildirmesi de, bir taarruz hareketine Bulgaristanın da iştirak ettirileceği hissini vermektedir.

(Devamı 4 üncüde)

DEVRİM ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Dilin "Oluş,, u

YAZAN:

Halil Nimetullah ÖZTÜRK

Her dil, konuşulduğu sosyetenin ilk çağlarında bin bir türlü haller ve şartlar altında türeyip sosyetenin fertleri arasında onların ruhî hallerini biribirine ulaştırmıya, ve onları kendi aralarında konuşup anlaştırarak yaşamıya başlar. Dil bu yolda yürüyerek yeni yeni ihtiyaçlar karşısında yeni yeni kelimeler kazanır, gelişir, ve başka dillerden de kelimeler alarak zenginleşir. Türkçemizin bu "türeme,, (1) devresi eskiliği nisbetinde engin araştırmalara bakar. Zaten bugün üzerinde duracağımız mesele onun nasıl türediğini değil, bugünkü "oluş,, unu (2) şöyle bir incelemek olduğundan bu konuyu biraz de şelim.

Biliyoruz ki, lengüistik genel olarak dillerin her türlü olaylarını ve bu olaylar arasında bulunan genel münasebetleri bütün ayrıntılariyle araştırmak, incelemek, ve o genel münasebetleri bularak ortaya koymaktır. Fakat her dilin de bundan başka kendi yapısına, geçirdiği tekâmüle, ve bunun sonucu olarak aldığı türlü türlü şekillere varıncıya kadar kendine göre bir takım özel haller ve şartlar gösterdiği de meydandadır. Bu gizi özel halleri - dil bir bilgi konusu olmakla beraber, ayni zamanda bir yaşama konusu da olduğundan - bir dilciden daha ziyade o dili yaşıyanlar daha iyi duyarlar, ve anlarlar.

★ ★

Sosyetenin ilk şekillerin - den başlıyarak dilin türediği, ve sosyete tekâmül ettikçe geçirdiği türlü şekiller, tarihî ve sosyal şartlar altında dilin de ona göre geliştiği ve tekâmül ettiği bellidir. Dilin bu gelişi güzel, başı boş halinde, onu idare eden fakat henüz daha bulunup ortaya konmamış olan kurallarına bağınlı kalarak o kurallara göre kendi varlığında yürümede devam ettiği görülür.

Şu kadar ki, dil bu yolda yürürken o dili konuşan sosyete bilgiçlerinin dilin artık gelişi güzel değil, fakat bir disiplin altına alınmasını, düzülmesini ve ona göre fertlerin içinde doğan ruhî halleri biribirlerine daha düzenli, daha güzel olarak anlatır bir kılığa girmesi lüzumunu duyarak dil olayları observer edilir, ve bağınlı olduğu kurallar bulunarak dil olayları o kurallara göre düzülür. Ve bu "düzen,, ile fertler arasındaki "konuşma,, ve "anlaşma,, dediğimiz ruhî haller daha güzel, daha verimli, ve daha ruhlu bir hal alarak kişinin kendi sosyal varlığını daha derinden duymıya ve insanı sosyeteye daha sıkı bir tarzda bağlamıya başlar.

Bu metotlu yürüyüş tabiat olaylarında olduğu gibi, sosyete olaylarında da tutulacak en doğru yoldur. Nitekim tabiî olaylar observer edilmeden önce nasıl gelişi güzel bir tarzda olup biter ken insanın o kadar işine yaramaz bir halde olup bitiyor idise, sosyete olayları ve onların arasından dil olayları da bu sefer öylece gelişi güzel ve başı boş halde olup biterler, ve sosyal varlığa pek te elverişli olmıyarak, o kadar işe yaramaz bir halde olup biterler.

"Maddi tabiat,, in (3) verileri olan her türlü olaylar bu devrede henüz ilmî bir metot ile aranıp incelenmemiş, ve bu araştırma yapılarak bulunacak kanunlarına bağlanmamış salma bir halde olup bitiyor, ve insanın o kadar işine yaramıyor idiyse, tıpkı bunun gibi "sosyal tabiat,, (4) olayları, ve onların arasında dil olayları da böyle gelişi güzel "oluş,, halinde olup biterler.

Fakat insan nasıl kendine yarar bir hale sokmak için "maddi tabiat,, olaylarını observer edip bulduğu kanunlarına bağlıyarak onları düzenli bir kılıkta kendine yarar bir hale sokuyor, ve bundan edindiği faydalar git gide büyüyerek, çoğalarak nihayet bir "medeniyet dünyası,, doğuyor ise, tıpkı bunun gibi "mânevî tabiat,, olayları da ayni metotlu incelemelerle aranılıp bulunacak olan kurallarına bağlanarak, ve böylece yaratılacak sosyal varlık gelişerek bundan da bir "kültür dünyası,, doğar.

★ ★

Sosyetenin bütün kurumlarının topundan doğacak olan kültürün ayrıldığı bölümlerden biri olan dilin de sosyal bir kurum olmasına göre, dilin de bu yolda ilmî bir metot ile aranması, incelenmesi, ve dil olayları olan kelimelerin observe edilerek söylendiği bütün bulgalardan ve dilin geçmişini gösteren eski kaynaklardan derlenip toplanması gerektir. Bu yapıldıktan sonra dili idare edip henüz daha bulunmamış olan kurallarda bulunup dil olaylarına bunlarla çeki düzen verilir, dil de kendi varlığını bulur. Bu birinci iş dilin "diksiyoner,, ini, ikinci iş de dilin "gramer,, ini ortaya koyarak dil artık başı boşluktan kurtulmuş ve "yapılmış,, bir dil olur. Bütün yapılmış diller hep bu yolda düzülmüşlerdir.

İmdi dil olayları da tıpkı öbür maddi ve mânevî olaylar gibi ilmî bakımdan üç durumda bulunurlar: Observasyondan önceki durum; observasyon durumu; kanun durumu.

İlmî bir metot ile incelenmesinden önce gelişi güzel bir halde olan dilin bitme devresinden sonra, düzenli bir kılık alabilmesi ve düzensiz "oluş,, halinden kurtulup düzenli "oluş,, (5) haline girebilmesi ancak bu metotlu yolu tutmak ile olur.

Bu genel formulü dilimize tatbik edersek "türkçe,, mizin henüz observasyondan önceki durumda olduğunu görürüz. (6) Henüz daha bütün kelimeler derlenip toplanıp bir "diksiyoner,, i yapılamadığı gibi, bunları idare eden kurallar bulunup ta bir "gramer,, i de (7) yazılabilmiş değildir.

Böyle olmakla beraber sosyete dilsiz duramıyacağı için "yazılı,, gramer yapılıncıya kadar "sözlü,, gramere göre konuşulup yazılıp duruyor. Şu kadar ki, türkçemize asırlarca müdded "Arap grameri,, ni eğemen kılmış olan "Osmanlıca,, nın derin etkisi hâlâ kendi dilimizi olduğu gibi duyup söylemiye engel olduğundan nasıl söyliyeceğimizi ve yazacağımızı şaşırmış oluyoruz. (8)

Eski Osmanlıca asırlarca müdded Türk dünyasında konuşma ve yazma vasıtası olarak kullanılmış, ve "yapılmış,, bir dil yerine konularak diksiyoneri sayılan "kamus,, lardan, "Bürhan,, lardan istenildiği kadar, ve o dillerin gramerine uygunluktan hiç de saşmıyarak alınan kelimelerden dili doldurmuş, ve zavallı türkçe kelimeler bunların yanında kendi diksiyonerinden ve gramerinden yoksun öksüz bir halde boynu bükük kalmıştır. Bugün bu kargaşalığın hâlâ sürüp gitmesi, bir yandan dilin henüz yapıllmamış olması ise, öbür yandan da bugünün eli kalem tutanlarımızın "Türkçe,, ye doğru olan harekete bir türlü ısınamayıp hâlâ yan bakmalarındandır. (9)

★ ★

Osmanlıcanın kendi diksiyonerine ve gramerine dayanarak tersine tekâmül etmesidir ki, türkçeyi bugüne kadar, bu kadar düzensiz bırakmıştır. Çünkü bugün hâlâ herhangi yeni bir fikri ifade etmek için hemen "kamus,, imdadımıza yetişiyor, ve biz onda bulduğumuz bir kelimeyi eski zevkimize göre "Nasara yansuru,, gramerinden uyduruveriyoruz: Bu yolda eskidenberi uydurulmuş ve bizim alışmış olduğumuz binlerce kelimeyi atmak kolay olmadığı gibi, bu türlü kökleşmiş alışkanlıklardan kurtulmak ta kolay değildir.

Fakat dış âlemi objektif bir halde görmiye alışmış olan nesler er geç bu yolu tutacaklardır. Çünkü önümüzde objektif bir realite olarak bizi kendine çeken iki büyük etke var: Biri eskidenberi "Osmanlı taba kası,, ndan ayrı olarak, türkçeyi "konuşan,, ve yeni harflerle "yazma,, ya da başlıyan "halk tabakası,, , öteki de kendi kültürünü türkçeden başka türlü alamaz ve alamıyacak olan "yeni nesil,, dir. Türkçülük Osmanlığın göremediği bu "Halkın kendisi,, ile henüz doğan bu yeni varlığın karşısında içten gelen bir atılma ile bunlara kendi dillerini verme yolunda çalışmadan hiç te geri duramaz ve durmıyacaktır.

(1) Genés
(2) Devenie.
(3) Nature physique
(4) Nature sociale
(5) İlim dilinde bunun birincisine "ham olaylar,, hali, ikincisine de "ilmi olaylar,, hali denir.
(6) Yalnız "Türk Dil Kurumu,, nun verimli çalışmalarıdır ki, bu durumu sonuna erdirecektir.
(7) Zaten gramer ancak bütün kelimeler toplandıktan ve onları idare eden öz kurallar bulunduktan sonra yapılabilir. Yoksa yad kurallardan yapılmış eski "Kavaidi Osmaniye,, ler gibi iğreti ve düzme olur. Burada eskiden yapılmış türkçe bir gramerin ele geçirildiğini sevinçle duydum.
(8) Geçen gün yolda giderken ileride okula giden iki Türk yavrusunun tramvay direğine doğru uzun uzun baktıklarını ve nihayet ayrılıp gittiklerini gördüm. Bir de direğe yaklaşınca küçük bir kara tahta üzerine, "Durak lâğvedilmiştir,, yazıldığını gördüm.. Meğer oradaki durak kaldırılmış, fakat tramvay idaresi bir türlü türkçe "Durak kaldırılmıştır,, diyememiş, Osmanlıca "Lâğvedilmiştir,, dediği için çocuklar — ve tabiî halk ta böyle — onu okuyamamış, ve bir şey anlamamıştır!..
(9) Hele bu yan bakışm sanki türkçe "öldüren,, kelimesi yokmuş gibi, "katil,, i zorla okutmak için "kagtil,, , 'ucubei lisaniye,, sini ortaya fırlatan "hünerbazlıklar,, ı insanı güldürmeden ziyade tasalandırıyor!..

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Toska Operası

Devlet konservatuarının Ankarada verdiği ilk büyük müsamerede Puccini'nin bestelediği Toska operasının temsilini büyük bir helecan ve heyecanla kaydediyorum.

Sanatkârların isimlerini okuyup ta bundan neşve, zevk, gurur duymamak kabil değildir.

Bu hadisenin memleketin içtimaiyatında oynadığı büyük rolü yeni nesil anlıyamaz. Onu biz daha iyi anlar ve takdir ederiz.

Daha yirmi sene evvel Türkiyede bir opera teessüs edebileceğine ve bu operada beynelmilel şaheserlerden Toska'nın Türk artistleri tarafından oynanacağına kim inanırdı?.

Bu, bugün bir hakikat olmuştur. Ve bu rüyayı hakikat yapan âmillerin karşısında huzu ile, huşu ile, minnet ve şükran ile eğilmemek affolunmaz bir nankörlüktür.

Yeni Türkiyenin yirmi sene için de frenklerin dedikleri gibi bu "merhaleleri yakarak" terakki yolunda baş döndürücü bir süratle koşuşunu hiç bir milletin tekâmül tarihi kaydetmemiştir.

Milletimde ne büyük bir istidat cevheri, ve o cevheri işletenlerde ne nafiz bir görüş varmış!

Temsil safhalarından bilhassa opera şubesinde ne için bu kadar duruyorum?

Milli sahnemizde Avrupa eserleri çok defa büyük muvaffakiyetle oynanıyor. Öyle olduğu halde ne için Toska'nın temsil edilmesini sanatın kuvvetli bir dönüm yeri gibi telâkki ediyorum?

Çünkü Toska'yı bu derece mükemmel bir surette oynamak değil, hattâ oynamaya cesaret etmek bile büyük bir adım teşkil ediyordu. Devlet konservatuarı bu cesaret çitini bir sanat küheylânı hafifliğiyle atlayıvermis ve muvaffakiyet zaferinin şeref bayrağını beynelmilel sanat sahikasının en yüksek zirvesine dikmiştir.

Türk tenörleri, Türk baritonları, Türk prima donnaları, Türk sopranoları ile oynanan Toska, memleketin yalnız sanat tarihinde değil, içtimaiyat tarihinde de kayde şayan bir fasıl başlangıcının hareket nişanesidir.

Fransanın en yüksek tiyatro müelliflerinden Victorien Sardounun yazdığı bu dram ilk defa olarak 1887 senesinde, 24 Teşrinisanide Porte Saint Martin tiyatrosunda oynandı. Sonra 8 Mayıs 1909 da Sarah Bernard tiyatrosunda tekrar edildi. Eser, piyes hüviyetini musikiye feda edecek derecede meşhur bestekârlardan Puccini tarafından mükemmel surette bestelenmiştir. O kadar ki bugün Toska denildiği zaman, piyesten ziyade opera hatıra gelir.

Türk sanatı bu demir leblebiyi bu kadar kolaylıkla öğüttükten sonra artık pek yakın bir âtide "Milli musiki akademi" mizin sanat maidelerinin listesinde Aydaları, Persifalleri, Madam Buterflayları da göreceğiz...

Toska'nın Türk sahnesinde tem sili Namık Kemalin millette görmek ümidini ölünceye kadar izhar eylediği feyizlerden biridir. Bunu bu rejim yaptı.

Büyük vatanperver şairin ruhu şad olsun!

Takvimci

YENİ NEŞRİYAT

KARDEŞ GİBİ — Çığır Kitabevi tarafından güzel ve renkli bir kapak içinde neşredilmiş aşk romanıdır. 2 inci defa basılmıştır.

BENİM ÜNİVERSİTELERİM — Hasan Âli Ediz tarafından Maksim Gorki'den lisanımıza çevrilmiş ve Remzi Kitabevi tarafından neşredilmiştir.

TARİH HÜLÂSA KİTABI — Bu kitap, lise ve orta birinci sınıf tarih kitabının hülâsasıdır. Bu hülâsayı öğrenenler imtihanda muvaffak olabilirler. Ahmet Halit Kitabevi tarafından neşredilmiştir.

ALİ ÇAVUŞ PEŞTEDE — Muallim Ahmet Halit Kitabevinin neşre başladığı Halk Kitapları serisinin birinci kitabıdır. M. Şevki Yazman tarafından yazılmış bir kahramanlık hikâyesidir.

UYKUSUZ GECE — Mark Ewain'in seçme hikâyelerinden olan bu eser Hamdi Varoğlu tarafından lisanımıza çevrilmiş ve Hilmi Kitabevi tarafından neşredilmiştir.

ÇIĞIR — İlim, fikir, sanat mecmuasıdır. 98 inci sayısı neşredilmiştir.

SATILIK APARTİMAN

Tarlabaşı civarında Duvarcı Âdem sokağında alaturka hamamlı 4 daireli 5 No. lı apartıman (9000) liraya satılıktır. İradı ayda (85) liradır. Görmek için karşısındaki kunduracıya müracaat.

Dükkân ve Kahvelerdeki Sirkat Vakaları İçin Yeni Hükümler

Ankara, 2 (TAN) — Dükkân ve kahvehane gibi yerlerden gündüzün yapılan sirkat suçları hakkında Türk ceza kanununun 491 inci maddesinin 4 üncü bendinin tatbik edileceği temyiz mahkemesi 2 inci ceza dairesinin içtihadı cümlesinden idi. Ahiren bu gibi yerlerin umuma açık olması itibariyle buralarda işlenen hırsızlık vakalarının alelâde açık yerlerde vuku bulmuş sirkatlerden farkı olmadığı düşünülmüştür. Bu itibarla bu hükmün izinsiz girilemiyecek yerlere muvafık olduğu esasına dayanılarak mezkûr maddenin birinci fıkrasına göre muamele yapıldığı görülmüştür. Adlive Vekâleti 491 inci maddenin diğer fıkralarındaki hükümler ile kabili telif bulunmamasına göre, dükkân ve kahvehane gibi yerlerde gündüzün yapılan sirkat suçları hakkında mezkûr maddenin 4 üncü bendinin tatbik edileceği müddeiumumiliklere bildirmiştir.

İstanbulun Yeni Elektrik Santralı

Ankara, 3 (TAN) — İstanbulda yeniden inşası mukarrer olan elektrik santralının etüdleri ikmal olunmuştur. Mütehassıs mühendisler raporlarını önümüzdeki günlerde Nafia Vekâletine tevdi edecektir.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Kadınlara Erkeklik Hormonu...

Horozlara dişilik hormonu şırınga edilince, horozun ibiği düştüğünü, sesinin kısıldığını, kısa sözle tavuklaştığını bilirsiniz.. Birtavuğa erkeklik hormonu şırınga edilince tavuk horoz olamazsa da, tavukluğunu kaybeder, yumurtlamaz olur...

Böyle tecrübeleri insanlar üzerinde yapmak -kolayca tahmin buyurursunuz- imkânsızdır. Vâkıâ erkek olmak sevdasına düşen genç kızlar arada sırada işitilirse de, onlara erkeklik hormonu şırınga ederek arzularını yerine getirecek ilim adamı bulunamaz. Erkeklerden de kadın olmak isteyen kimse, muharebe zamanlarında bile, hiç işitilmemiştir...

Bununla beraber, Avrupada, bazı hekimler kadınları -onları erkekleştirmek maksadiyle değil tedavi maksadiyle- erkeklik hormonu şırınga etmişlerdir. Kadınlar üzerinde erkeklik hormonunun tesiri, şırınga edilen kadının hayatında bahar, yaz yahut son bahar mevsiminde bulunduğuna göre değişir.

Kadın hayatının bahar ve yaz mevsimlerinde bulunduğu vakit erkeklik hormonu, o günlerde sancı çekenlerin sancılarını dindirir, şişmanlıktan şikâyet edenleri zayıflatır... O günlerinde sancı çeken genç kızlar kocaya varınca sancılarından kurtuldukları, şişman olanların da biraz zayıfladıkları zaten ötedenberi bilinirdi. Fakat kocanın kahrını çekmeden yalnız erkeklik hormonu ile bu iyiliğin kazanılabileceği, doğusu, pek yeni bir şeydir.

Erkeklik hormonunun, henüz son bahar mevsimine erişmemiş kadınlar üzerinde en büyük ve en iyi tesiri meme hastalıklarında görülmüştür. Bu hastalıkların her türlüsünde erkeklik hormonunun faydası pek belli surette meydana çıkmıştır.

Hayatın son baharına erişmiş yahut kadınlık uzuvları bir hastalık sebebiyle çıkarılmış olan bayanlara gelince... Onların zaten kendileri az çok erkekleşmiş olduğundan, tekrar erkeklik hormonu şırınga edilmesinin tesiri, kadının yalnız uhu üzeinde olmuştur: O mevsime erişmiş hemen her kadının tutulduğu yürek sıkıntısı, erkeklik hormonu tedavisi üzerine kaybolmuş ve onun yerine âdeta keyif hali gelmiştir.

Bir de, o mevsime erişmis bayanların çokca çektikleri idrar yolu zahmetleri erkeklik hormonu sırıngalarından sonra geçmiş ve kendilerine sırınga yapılan bayanlar geceleyin rahat uyumuşlardır.

Uyanıklıkta keyif, uykuda rahat ta, hayatın son baharında yabana atılacak bir şey olmasa gerektir...

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Beş Yaşındaki Çocuğun Fedakârlığı

Küçük Jean Garner'in hikâyesi çok acıklıdır.

Bristol'de oturan küçük Jeanın evine geçenlerde bomba isabet etmiş, fakat ne ona, ne de onunla beraber oturan annesine ve üç yaşındaki küçük kardeşine bir şey olmuş.

Ertesi günü annesi başka bir semtte yeni bir ev bulmuş ve oraya taşınmışlardır. Çocukları bu yeni meskene götürdükten sonra anneleri, geride kalan bazı eşyayı almak üzere yıkılan birinci eve dönmüş, çocukları yalnız bırakmıştır.

Bir müddet sonra bir satıcı evin kapısını çalmış, fakat hiç bir cevap alamamıştır. Bunu gören komşular da merak edince polis çağırmışlar ve hep birlikte kapıyı kırıp içeriye girmişler.

Bir de ne görsünler.. İki kardeş te yerde hareketsiz yatmaktadırlar. Üzerlerindeki elbiseler baştan başa yanmıştır. Evin eşyası da ateş almıştır. Hemen hastahaneye kaldırılan çocukların ikisi de ölmüştür.

Fakat son nefesini vermezden evvel üç yaşındaki küçük kız vakayı kesik cümlelerle şöyle anlatmıya uğraşmıştır:

— Ben küçük gaz ocağımda bebeğime kahve yapıyordum. Canım büyük ocağı yakmak istedi, kibriti yaktım; sonra nasıl oldu bilmiyorum, eteklerim tutuştu, ablam yetişti. Sonrasını hatırlamıyorum.

Yapılan tahkikat göstermiştir ki; Jean Garner kız kardeşini kurtarmak için o kadar çok uğraşmıştır ki, bu arada kendi hayatını da feda etmiştir.

Anneleri geri döndüğü zaman kendisine çocukların hastahaneye kaldırıldığı haberini vermişler, fakat kadıncağız kendisini oraya attığı zaman da ölüm haberiyle karşılaşmıştır. Onları son defa sağ görmek kısmet olmamıştır.

★ ★

İngilterenin İlk İstilâsı

İngiltere 1797 senesi 22 Şubatındanberi hiç bir ordu tarafından istilâ olunmamıştır. Bu tarihte General Tate isminde Amerikalı bir macera perestin idaresi altında 1.400 kisilik bir Fransız ordusu cenubî Wales'de Fishgvard'a çıkmışlardı.

Fransızlar karaya ayak bastıktan sonra bir müddet ilerlediler. Ve eğer garip bir hiylenin kurbanı olmasalardı daha çok da ilerliyeceklerdi. Fakat başlarına tuhaf bir hadise geldi.

Veziyetin fena olduğunu gören memleket kadınları söyle bir careye baş vurdular. Üzerlerine millî kıyafetleri olan kırmızı pelerinlerini geçirdiler ve baslarına kırmızı kasketlerini taktılar; ellerine süpürgeler alarak düşmanın volu üzerinde olan dağ tepelerinde dolaşmaya basladılar.

Dürbünlerle uzak dağlarda bir takım hareketler sezen Fransızlar büyük bir düşman kuvvetinin kendilerine karsı cephe aldığı kanaatine düstüler.

İçerilerde bir pusuya düşürülmek korkusuyla ilerlemediler. Vaziyet anlaşılıncaya kadar bir iki gün beklemeye karar verdiler. O zamana kadar ise İngiliz askerleri cenubî Wales'e çıktı. Buradaki kadınların yardımına yetişti. İki gün sonra istilâ kuvvetleri Velindre'de düşmana teslim oldular. İngilterenin istilâsı suya düşmüştü.

MEŞHUR ADAMLAR Galerisine Kimlerin Resimleri Asılmalı?

Dr. Fahrettin Kerim Verdiği Cevapta, Edebiyat ve Kültür Sahasında Hizmet Etmiş Şahsiyetler Galeride Yer Almalıdır Diyor

Profesör Dr. Fahrettin Kerim anketimize verdiği cevapta şunları söylemiştir:

— Memleket ilmine hizmet etmiş simaların millî üniversitenin galerilerinde yer almaları bir çok noktalardan faydalıdır.

Çalışana hürmet, bilhassa ilim sahası gibi, müntesipleri için diğergâmlık ve maddi menfaat beklemeksizin yapılan çalışmaları, ölümlerinden sonra yaşatacak olan hatıralar gençlere iyi örnekler teşkil eder.

Pr. Dr. Fahrettin Kerim

Bundan dolayıdır ki ziyaret ettiğim Avrupa üniversitelerinde eski hocalarının büstlerini, fotoğraflarını gördüm. Hatta bunlardan şöhretleri milli hudutları aşmış enternasyonal şahsiyetler için, yalnız üniversite dahilinde değil, şehirde de cadde ve sokak isimleri verilir, bazılarının heykelleri belediye tarafından alâkadar müesseselerin önlerine veya civar bahçelere dikilir.

Galeride yalnız üniversitenin yetiştirdiği mütefekkirler yer almamalıdır. Doğrudan doğruya herhangi bir sahada, edebiyat sahasında, kültür sahasında hizmet etmiş mütefekkir ve tanınmış şahsiyetler, üniversite ailesi dışında dahi olsalar, şeref galerisinde yer alırlar. Çünkü, üniversite ilmin mihrakıdır, bütün hüzmeler orada toplanır.

Tıp sahasında bu galeri için şahsen şu zevatın girmesini düşünüyorum:

İbni Sina, Fârâbî, Zikriyürrazi, Türkçe tıp lisanını tedvin eden Kırımlı Aziz ve ondan sonra yetişmiş bir çok üstatlar vardır ki, bunlar kendi şubelerinde en son esaslar üzerinde inkilâp yapmış insanlardır. Bunları hürmetle yâdetmek her halde gençlere büyük bir iftihar vesilesini teşkil eder.

Teşrihte Mazhar Paşa, Ebelikte Besim Ömer, kadın hastalıklarında Asaf Derviş, dahiliye ve askerî tababette Süleyman Numan Paşa, Raşit Tahsin, Hamdi Suat, Ziya Nuri gibi ebediyete intikal etmiş ve şu dakikada belki bazı isimlerini hatırlıyamadığım hekimler vardır ki, muhakkak isimleri ve resimleri galeride yer almasını üniversitenin çok isabetli bir kararı olarak bulurum.

Adı Geçen Meşhurlar

Doktor Fahrettin Kerimin anketimize verdiği cevapta adı geçen meşhurlar hakkında kısaca su malûmatı kaydediyoruz.

Farabî:

Ebu Nasır Muhammed Farabi — Maveraünnehr'de Farab yahut Otrar şehrinde (870) tarihinde doğmuştur. Babası Muhammed, büyük babası Turhan, dedesi Özlug'dur. Bağdatta tahsil eyledikten sonra muhtelif yerlerde kadılık etmiştir. Ayni zamanda felsefe ile iştigale başlamış ve yeniden Harran'a giderek tahsilini ikmal eylemiştir.

İlk eseri "Etta'limu sani,, namında bir felsefe ansiklopedisidir.

Farabi'nin yetmiş lisan konuştuğu söylenir. Bu Türk dâhisinin musikiye derin vukufu bulunduğu ve kendisinin hem bestekâr olduğu, hem de birçok musiki âletlerini büyük bir maharetle çaldığı rivayet edilir.

Farabi 120 eser yazmış ve 950 senesinde Şamda vefat etmiştir.

İbni Sina:

Büyük Türk hâkim ve hekimidir. Şarkta ve garpte Sultanületıbba ünvaniyle tanınmıştı. 980 tarihinde doğmuş ve 1037 de Hamadan'da vefat etmiştir. Tıbba, felsefeye dair birçok eserler yazmıştır.

Dünyanın Siyasî Manzarası

(Baş tarafı 3 üncüde)

Hâdiseler, pek yakında Balkanların mühim hâdiselere sahne olacağını göstermektedir.

Almanyanın, Yugoslavya ve Yunanistana karşı umumî bir taaruz hareketine girişmesi ihtimali olduğu gibi, evvelâ Yunanistanı tasfiye etmek istemesi de muhtemeldir.

Yalnız Yunanistana karşı bir Alman taarruzu takdirinde, Yugoslavya çok müskül ve nazik bir vaziyette kalacaktır. Yugoslavya bitaraf kaldığı ve Alman kuvvetlerinin Yunanistanı ağlûp etmelerine müsaade ettiği takdirde, kendini tecrit etmiş, İngiliz ve Amerikan yardımından mahrum bırakmış olacak ve en nihayet Almanyaya teslim olmak mecburiyetinde kalacaktır. Böyle bir vaziyet, son millî ihtilâlin kıymetini sıfıra indirecektir.

Yugoslavyanın kendini bu vaziyete düşmekten menedecek tedbirleri aldığını zannettirecek kuvvetli sebep vardır.

M. ANTEN

İzmirde geçen hafta yapılan spor şenliklerinde beden terbiyesi mükellefleriyle merasime iştirak eden kızlarımız geçit resminde..

İzmi de Atletizm Ve Spor Zevki

İzmir Sporda Her Bakımdan Bir Kalkınma Devresine Girmiş Bulunuyor

İnönü kosusu dolayısiyle İzmire gitmek, memleketin meşhur ve önde gelen şehirlerinden birinin spor zevki ile atletizm varlığı hakkında bir fikir edinmeme vesile oldu.

Atletizm bir zamanlar İzmirde çok tutunmuş, alâkalısı ve müntesibi bol bir spordu. Sonraları esef duyuran bir durgunluk devresi geçirdi. Doğrusu ben İzmirin bugünlerde bir kalkınma devresinde bulunduğunu bilmiyordum

Bir taraftan İnönü kosusu yapılırken, diğer taraftan statta büyük atletizm müsabakaları tertip edilmişti. Güzel bir organizasyona istinat eden bir atletizm müsabakasının iyi hakemler elinde İzmire büyük heyecan ve zevk verdiği o kadar bariz bir şekilde görülmüştür ki, insan hic tereddüt etmeden "İzmir milli takıma en çok eleman verebilecek bir şehirdir" diyor.

Çünkü İzmirin iklimi ateletizm sporunun çok aradığı, fakat az bulduğu bir hususivete maliktir. İzmirde atletler simdi birinci forma girmiş bulunmalıdırlar.

Yunanlıların atletizmde muvaffak olmalarında iklimin büvük rolü vardır. İzmirde de enerjik Türk cocukları Balkanların fevkine çıkacak şartları bulmaktadırlar.

Her sporun beşiği olan atletizmin İzmirde cok sevildiğine, halkın stadyomu hıncahınc doldurmasından baska bir misal daha gösterilebilir: Pazar günü Millî küme macları İzmirde atletizm vüzünden tehir edilmişti.

Biz atletizmin ön plâna alınmasını ve böyle bir hareketi bir tek insanın bile protesto etmemesini ilk defa İzmirde gördük. Bu, ilerisi için atılmış büyük ve emin bir adım. İzmirlileri meshur atletler halinde görebileceğimiz hakkında verilen ik büyük müjde idi.

İzmirin 400 metrecisi, mania koşucusu ve atıcısı hemen nazarı dikkati cebeden istidatlardır. Bilhassa 400 metreci Raifin Stil ve teknik noksanlarına rağmen yaptığı 53.4 ileride bu gencin 50 seniyelik bir sprinter olacağını en dişesiz müjdelemektedir. Ancak ciddi ve sabırlı bir çalışma isteyen 400 metreyi ihmal etmemek şartiyle.

Süha, manialı kosularda henüz formda görünmemekle beraber milli takım kadrosunda yine yer alacaktır. Atıcı Atıf diskte, çalıştığı takdirde birinci adamımız olabilecektir.

İzmirin mükelleflerini de gördük. Kıyafetleri bilhassa nazarı dikkati celbedecek kadar güzeldi. İçlerinde güzel vücutlu gençler çoktu. Futbol meraklısı İzmir, atletizmi anladığı gün, onda muhakkak ki, daha lerin ve daha ince bir zevk bulacaktır.

Füruzan Tekil

Güreş takımı gidiyor

Adanada 12 Nisanda yapılacak olan Türkiye güreş birinciliklerine iştirak etmek üzere, İstanbul güreş takımı salı günü şehrimizden Adanaya hareket edecektir. Gidecek güreşçiler sunlardır: Ahmet, Halil, Bekir, Faik, Ahmet Adnan, Çoban Mehmet ve Samsunlu Ahmet.

Boks istişare heyeti

Boks sporu için Eşref Şefik, Kemal ve Süleymandan müteşekkil bir boks istişare heyeti vücude getirilmistir. Teknik islere bakacak olan bu heyet güreş federasyonununa bağlı olacaktır.

DAVETNAME

Sümer ve Taksim Sinemaları Müdüriyetinden:

8 Nisan 941 tarihinden itibaren sinemalarımızda gösterilmeğe başlanacak olan *(KIVIRCİK PAŞA)* filmi için **BUGÜN SAAT 18.30 da TAKSİM SİNEMASINDA** tertip edilen Matbuat seansına gazete tahrir Hey'etleriyle sinema Müdürlerinin tesrifleri rica olunur.

İktisadî Hafta

Siyasî Hâdiselerin Piyasamıza Tesiri - Bir Haftalık İthalât ve İhracatımız - Harptenberi İlk Normal Hafta

Harpten sonra mal satmak kolay, mal almak daha çetin bir mevzu haline girmiştir. Avrupanın geçirdiği ham madde buhranı karşısında, her nevi mahsullerimizi, dışarıya satmak imkânları artmıştır. Fakat buna mukabil dışardan harpten evvel olduğu gibi bol mikdarda mal gelmemektedir.

Harpten sonra teşekkül eden bu kaide, bu hafta içinde biraz değişmişti. Bu hafta ihracat kadar ithalâtta da bulunduk.

Çoktanberi Tuna yolunda ve muhtelif Balkan memleketlerinde bekliyen ithalât eşyası toplu bir surette birdenbire gelmis, bu suretle ithalât yekûnu kabarmıştır. Bu eşyanın mühim bir kısmı da, Almanyadan ithal edilmistir. Alman firmaları, henüz tasfiye edilmemiş olan 21 milyonluk ticaret anlaşmasına göre, fabrika aksamı, demir malzeme, lokomotif parçalarını göndermişlerdir.

Buna mukabil de Almanyaya tiftik ve tütün gönderilmistir.

Siyasî Hâdiselerin Tesiri:

Haftanın siyasî hadiselerinin iktisadî mevzular üzerine olan tesirlerinden bahsetmek lâzım gelirse, en ziyade Yugoslavya hadiseleri üzerinde tevakkuf etmek icap eder. Bu hafta içinde, Türkiye - Yugoslavya ticarî münasebetleri, her zamankine nisbetle daha fazlaydı. Yugoslavyanın en ziyade aldığı malların başında pamuk, pamuk kırpıntısı, kepek bulunmaktadır.

İsviçredn gelen bir telgraf haberinde, Yugoslavyanın İsviçre mallarına transit vermediği, bu yüzden İsviçrenin Balkanlar ve Türkiye ile ticaret yapamıyacağını bildirmekteydi. Bu İsviçre haberinin ne derceye kadar doğru olduğunu öğrenmek kabil olamamıştır. Düne kadar İsviçreye, Yugoslavya tariki ile bol mikdarda fındık, deri gönderilmiştir.

İsviçreyle aramızdaki ticarî münasebetlere gelince, kliring hesaplarından 800 bin liradan fazla alacağımız vardır. Bu yüzden son günlerde İsviçreye serbest dövizle mal satılmaktaydı. Alacaklı olduğumuz memleketler arasında, İtalya ve Macaristan da bulunmaktadır.

Macaristanla aramızdaki ticarî münasebetleri genişletmek için, Peştede yapılan müzakereler bir netice vermemişti. Yakında bir Macar heyetinin Ankaraya gelerek, ticraet anlaşması müzakerelerine devam edeceği söylenmektedir. Macarlar, son zamanlarda kuzu ve keçi derilerine karşı çok talep göstermektedirler. Mevsim itibariyle Tuna yolu da açıldığı için yine eskisi gibi, Macar vapurları satın aldıkları malları, doğrudan doğruya Macaristana sevketmek imkânlarını elde etmişlerdir.

İhracat:

Bu hafta içinde ihracat 2 buçuk milyon lirayı tecavüz etmekteydi, satılan eşya pek mütenevvidir.Bunların arasında Romanyaya ihraç edilen 6000 liralık keçi boynuzu bile dahildir. Birinci derecede gelen maddelerin arasında, tütün bulunmaktadır. Bu hafta içinde tütün ihraç edilen memleketler Almanya, Cekv[illegible] Mısır, Romanya, Danimarkadır. Bundan başka pamuk ve pamuk kırpıntısı, tiftik ihracatı da birinci plânda gelmekteydi. Bu mallar en ziyade Almanya, İngiltere ve Yugoslavyaya sevkedilmiştir. Taze ve tuzlu balıklara karşı her taraftan talep vardır. Şimdiye kadar palamut ve torik nevinden balıkların Almanyaya ihraç edildiği vaki değildi. Bu balıklar en ziyade İtalya ve Yunanistana ihrac edilirdi.

Haftanın ihracat maddeleri arasında, nebati yağ küspesi, fındık, ceviz, diğer kuru meyvalar bulunmaktadır.

İthalât:

İthalâta gelince, yukarda yazdığımız gibi, bu hafta ithalât işleri diğer haftalara nisbetle daha beretliydi. Tuna yolundan mühim mikdarda makine, demir malzeme, insaat demirleri, Basra yolundan kahve, çay, İngiltereden teneke, otomobil lâstiği, pamuk ipliği, kimyevî maddeler, Yunanistandan boya, kimya maddeleri ithal edilmiştir.

Beklenen mallar arasında, civi, kahve bulunmaktadır.

Vaziyeti bir daha hülâsa edecek olursak, haftanın ihracat ve ithalât hareketleri normal bir manzara arzetmekteydi.

Hüseyin Avni

RADYO

BUGUNKU PROGRAM

8.00 Program	19.30 Haberler
8.03 Haberler	19.45 Konuşma
8.18 Müzik (Pl.)	19.50 Şarkılar
8.45 Ev kadını	20.15 Radyo gazetesi
★	20.45 Temsil
12.30 Program	21.30 Konuşma
12.33 Müzik	21.45 Radyo orkestrası
12.50 Haberler	22.30 Haberler
13.05 Şarkılar	22.45 Radyo orkestrası
13.20 Müzik (Pl.)	23.00 Müzik (Pl.)
★	23.25 Kapanış
18.00 Program	23.25 Kapanış
18.03 Müzik	
18.30 Fasıl programı	

Radyomuzda Elen Çocukları Saati

Ankara, 3 (TAN) — Ankara radyosu yarın (bugün) gece saat 23 de 15 dakika devam etmek üzere bir "Elen Çocukları Saati,, tertip etmiştir. Saat 23 de Elence neşriyat biter bitmez bu çocuklar saati başlıyacaktır. Bunun yapılmasını radyo müdürlüğü Ankarada bulunan meşhur artist Pangalis'e tevdi etmiştir.

Cemal Sahir Jübilesi

İlk operet sanatkârı Cemal Sahir için evvelce tertip edilen jübile, ışıkları kararma kararının tatbikına tesadüf ettiği için 15 Nisanda tekrarlanacaktır.

Jübile 15 Nisan Salı Akşamı Şehir Tiyatrosu Komedi Kısmında yapılacaktır. Jübileye muharrir Nusret Safa'nın bir müsahabesiyle başlanacaktır. Müsahabeyi Cemal Sahir tarafından oynanacak olan (ÇARDAŞ) operet ile Şehir Tiyatrosunun Saz - Caz ve Muhlis Sabahattinin Kerem ile Aslı, Dümbülü'nün Dirilen Ölü eser ve komedileri takip edecektir.

Şehir Tiyatrosu Turnesi

Şehir Tiyatrosunun artistlerinden bir kısmı her yıl olduğu gibi, bu yıl da bir Anadolu turnesi yapacaklardır. Turneye çıkmakta olan grup bugün Konyaya hareket edecektir. Artistler Konyadan sonra on bir vilâyette daha temsiller vereceklerdir.

23 NİSAN ÇOCUK BAYRAMI VE HAFTASI — Yavrularımızın bayramlıklarını hazırlarken Milletin yardım ve şefkatine muhtaç çocukları da sevindirmek için Çocuk Esirgeme Kurumunu yardımlarımızla kuvvetlendiriniz.

ÇOCUKSUZ AİLE YUVASI SUYU ÇEKİLMİŞ DEĞİRMENE BENZER. YARDIMA MUHTAÇ ÇOCUKLARI SEVELİM ve YAŞATALIM!

Dans Kraliçesi... Şarkı Yıldızı... Emsalsiz Artist...

% 100 Seksapel Kadın

MARİKA RÖKK

Bugün

ŞARK SİNEMASINDA

en büyük muvaffakıyeti olan

KORA TERRİ

filminde gözlerinizi kamaştıracaktır. Binbir harikalar filmi. Suareler için yerlerinizi evvelden aldırınız.

GÖL İNSANLARI

Yazan: Cemalettin Mahir No: 24

Gelin — Kadın Oyunu

I

Bekir, ağacın gölgesinde durup ceplerini acele acele karıştırdı.

— Al, işte anahtarı... Evden gizlice aldım. Kilidi açar girersin.

Sultan, cevap vermeden yürüyünce arkasından yavaşça seslendi:

— Anahtarı aman iyi sakla... Aman kaybolmasın.

Sultanın entarisi kıvır kıvır dalgalanıyordu. Kısacık fermenesinin kolları kırmızı kaytanla işlenmişti. Sırtında, saç örgüleri sarı sarı parlamaktaydı.

Ayakları çıplaktı. Kilitle biraz uğraştıktan sonra samanlığa girer girmez, Bekir, koştu. Aralık kapıdan nefes nefese geçti. Kanadı hızla çekip gözlerini alıştırmak için bir müddet öylece durdu.

İçerisi sıcak ve loştu. Kuru ot ve saman kokuyordu.

Sultan kuşağını çözmüş, fermenesini çıkarmıştı.

Bekir, çıplak ayaklariyle samanları savurarak yaklaştı. Kasketini bir kenara fırlatarak soyunmıya başaldı.

— Kilidi kolay açtınmı Sultan?

— Açtım.

— Anahtarı kaybedersin. Yerine koyulacak tekrar.

— Burada anahtar.

Bekir gömleğini çıkarmak için başına toplamıştı:

— Sultan?

— Buyur.

— İyi oldu, ne dersin? Ötekilerle beraber olmuyordu. Tadı çıkmıyordu.

— Biri gelirse?

— Bu vakit kim gelir? Lâfa bak...

— Seni bir gören olmadı mı? Çavuşun Sıtkı mutlaka gözlemiştir, öyleya...

— Sıtkı ne arasın... Sen içeri girince bir koştum, rüzgâr gibi...

Sultan çömelerek entarisini çıkarmış, samanlara uzanmıştı.

Bekir, pamuklu bezden yapılma beyaz şalvarından kurtulmak için tepindi. Samanlardan kalkan toz, gözlerini yakıyordu. Nihayet o da Sultanın yanına yattı:

— Konuşsana Sultan!

Sultan sesini çıkarmadı. Loşlukta yeşil gözleri parlıyordu.

— Haydi konuş! Bak, sana çerçiden beşi birlik alırım, boncuk alırım. Kuru üzüm, leblebi alırım.

Bekir, yanağını öpmek üzere uzanınca Sultan başını geri çekti.

— Şuna bak... Eşeklik etme kız... Vallah, billâh beşi birlik alırım. Küçük şişe koku alırım. Konuş hele... Rezilin orospusu... Çavuşun Sıtkı olsa vıcıl vıcıl konuşurdun.

— Çavuşun Sıtkıya neden konuşurmuşum. Ona da konuşuvermezdim.

— Onunla da konuşmazdın demek?

— Konuşmazdım tabiî.

— Yalancı alçak!..

— Konuşmazdım öyle ya...

Bekirin canı sıkıldı. Tekrar: "Haydi konuş!,, diyeceği sırada yaklaşan ayak sesleri duyuldu. Kulak verdiler. Bir kadın: "Domuzun oğlu, samanlığı açık bırakmış,, diye söylendi.

Bekir içinden: "Anam geliyor, gördün mü işi?,, Diyerek başını kıstı.

Kadın içeriye bakmadan kapıyı çekti, asma kilidi halkasına geçirerek hiddetle kilitledi.

Bekir, anasının uzaklaşmasını bekledikten sonra Sultana göz kırptı. Samanlık büsbütün karanlık olmuştu. Yalnız kapının ortasındaki çat aktan güneş giriyor, incecik ve gergin bir sırma tel gibi parlıyordu.

Bekir, Sultana döndü:

— Anammış... Görmedi ne dersin? Bir içeri baksaydı... Konuş artık, vallah, billâh kötü olacağız.

— Kapıyı ardından kilitledi, öyle ya?

— Kilitledi.

— Nasıl açarsın.

— Lâfa bak... Kolay..

— Açılmazsa, burada kalırsak?..

— Korkma... Açarım ben... Bak bakayım... Ver şu anahtarı...

Anahtarı alınca sıçradı, kalktı. Elini aralıktan sokup kilidi yakalamıya uğraştı. Kabil olmayınca bir deynek parçası aradı. Ayaklariyle samanları havalandırıyor, otları demet demet şuradan, şuraya sürüyordu. Neden sonra işe yarar bir şey bulamıyacağını anladığından hırslandı. Sultana çıkıştı:

— Ulan, mal gibi yatarsın... Kalk bir çomak bulalım.

Sultan acele acele giyinerek Bekirin yanına geldi. Samanları alt, üst ederek uzun uzun aradılar. Kıştan kalmış bir armut, bir, iki elma meydana çıktı amma, kilidi beriye çekecek sağlamca bir deynek bulunamadı.

Sultan ağlamıya başlamıştı.

Bekir buna bir kat daha hiddetlendi. Armudu öfkeyle ısırdı. Elmanın birisini, terden parıl parıl parlayan göğsüne sürüp temizliyerek uzattı:

— Ağlama ulan... Ye şunu... Çaresini buluruz. Ağlama rezil.

Sultan, elmayı hem yiyor, hem de yavaş yavaş ağlıyordu.

Samanlardan kalkan tozlarla içerisi daha sıcaklaşmıştı.

Bekir, küfrederek giyindi. Aralıktan elini sokup kilidi yakalamıya çalışırken parmaklarından birisi kanamıştı. Kanını emerek etrafa bakıyordu. Samanlığın damı toprak, duvarları taştandı. Delip çıkmanın imkânı yoktu.

Sultan elmayı bitirmiş, tekrar ağlıyordu.

Bekir kasketini arkaya attı. Kaşlarını çatıp yumruklarını beline koyarak dört yanı gözden geçiriyor, başka şeylerin arasında: "Şuna bir şamar indirsem mi? „ Diye düşünüyordu.

Damın merteklerliyle kalın kağnı sırıkları sıkıştırılmıştı. Bunlara bakarken birdenbire yüzü güldü:

— Ağlama artık... Sus ulan... Çaresini buldum.

Sultan gözlerinin üzerinden, inanmamış, inanmamış baktı.

Bekir kasketini düzelterek anlatıyordu:

— Buldum yolunu... Harmana açılan delik yok mu? Hani samanları içeri deptiğimiz kapak... Kağnıyı ağzına yanaştırırız ya... Bildin mi?

Sultan, kendi samanlıklarında da, her samanlıkta da bulunan bu deliği biliyordu. Harman yerine açılırdı. Hakikat! Kağnıyı oraya yanaştırırlar, samanı oradan içeri boşaltırlardı.

Sultan tavana kadar yığılmış samanları gösterdi:

— Nasıl deşeceksin? Tepe gibi doldurmuşsunuz?

Bekir kasketini fırlattı:

— Hele sen, şunu tut da, kenara çekil!..

Ot yığınının üstüne sıçradı Kapağın bulunduğu ciheti hizaladı. Sonra suya atılır gibi daldı. Elleriyle, ayaklariyle samanları savuruyor, yukarıdan aşağıya, kapının dibine doğru kaydırıyordu.

Sultan, az zamanda yarı beline kadar samana gömüldü.

Bekir, ağır ağır, dinlene dinlene ilerliyordu. Tozdan, sıcaktan bunaldıkça dizlerinin üstüne oturuyor, Sultana dönüp gülümsüyordu.

— Allah, Allah! Ağlıyacak ne vardı? İşte kolayını bulduk.

— Elbet ağlarım, burada kalsaydık...

— Kalınır mı hiç? Vallaha! Tepe olsa yıkar, çıkarırım seni...

Bekir, birkaç kere dinlendikten sonra nihayet kapağa yetişti. Sürmesini açtı. Bir ayağını duvara dayayıp asıldı.

İçeriye birednbire güneş doluvermişti.

(Arkası var)

BULMACA

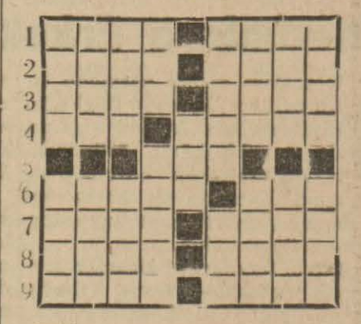

Soldan Sağa: 1 — Bir kasaba - Bir harfi değişirse kefe olur 2— Indirilmiş - Yakın değil 3 — Titreyiş - Bir vilâyet 4 — Ced - Mukaddes bir kitap 5 — Kuru değil 6 — Bir millet - Bir sayı 7 — Bir erkek ismi - Misillû, benzer 8 — Ikinci derecede, tevalî eden - Ters okunursa: Cinayet işliyen 9 — Bayındır - Yuva.

Yukardan Aşağı: 1 — Çünkü - Yanlış 2 — Taannüt, ısrar - Uzüntü, işkence 3 — Ters okunursa: Esatiri bir kahraman - Siz 4— bir harf değişirse: Ika olur - Bir Arap Halifesi 5 — Sin 6 — Kırk para - Zade 7 — Ters okunursa: Bir vilâyet - Yapı 8 — Ters okunursa: Işkence, üzüntü - Ters okunursa: Bir divan şairi 9 — Ekmekten fail - Ne kadar.

Yeni İngiliz Bombalarının İnfilâk Kudreti

Londra, 3 (A. A.) — Emden deniz üssüne yapılan son hücumda kullanıldığı İngiliz hava nezaretinin tebliğinde bildirilen yeni model bombalar hakkında salâhiyettar membalardan tafsilât verilmektedir. Bu yeni bombalar, İngiliz hava kuvvetlerinin şimdiye kadar attığı herhangi çap ta bombalardan beş misli daha fazla infilâk kudretine malik bulunmaktadır. Bunların infilâk kudreti, çok geniş bir saha üzerinde bütün inşaatı yıkmak kabiliyetini haizdir.

Üç tayyare tahrip ve iki iaşe gemisi batırıldı

Londra, 3 A. A.) — "Tebliğ": "Lornadoone" mayn tarama gemisi dün üç düşman tayyaresine karşı bir muharebe yapmıştır. Bu muharebe neticesinde üç düşman tayyaresinden biri tahrip edilmiş ve diğerinin de ağır hasara uğradığı görülmüştür. Üçüncü tayyare kaçmıştır. Mayn gemisinde yegâne zayiat iki yaralıdır. Geminin hasarı sathidir.

Manş denizinde de diğer bir tayyare düşürülmüştür. Holanda sahili açıklarında iki Alman iaşe gemisine tam isabetler vaki olmuştur.

Alman tebliği

Berlin, 3 (A. A.) — "Tebliğ,,: Dört bin tonilâto hacminde iki vapur batırılmış, ayrıca 6 vapur da kısmen kaybolmuş telâkki edilecek derecede hasara uğratılmıştır. Bir muharebe tayyaresi, cenubi İngilterede bir tayyare meydanında üç düşman tayyaresini tahrip etmiş ve daha bir çok tayyareyi hasara uğratmıştır.

Almanya Bir Petrol Şirketi Kurdu

Ankara, 3 (Radyo Gazetesi) — Almanyada şimdiden harp sonrası için hazırlıklara başlanmıştır. Bu cümleden olarak bir petrol şirketi kurulmuş ve bu şirkete epeyce sermaye de konulmuştur.

Şirket, şimdilik Rumen petrollerini ve bilâhare Irak ve İran petrollerini de idare edecekmiş. Almanya bu suretle kendisine yeter mikdarda petrolleri bir elde toplamak istiyor.

Filhakika, Rumen petrolleri şimdi Almanyanın elindedir. Fakat, diğerleri o kadar uzaktır ki, onları elde etmek için fevkalâde petrole ihtiyaç vardır. Halbu ki, bu da Almanyada yoktur.

Nevyork, 3 (A. A.) — "World Telegram" salâhiyetli Amerikan mahfillerinden verilen rakamlara dayanarak, Almanyanın bir kaç aya kadar ciddi surette petrol müştakatı sıkıntısı çekeceğini yazıyor. Petrol hususunda bu kıtlık bir petrol fikdanından değil, petrolün petrol sahalarından tanklara, denizaltılara ve tayyarelere kadar naklindeki zorluktan ileri gelecektir. Rumen petrol istihsalâtı nazilerin ihtiyacına kâfi telâk ki edilmemekteyse de, Yugoslav mukavemeti yüzünden nakliyat zorluğu artmıştır. Bu yüzden, Romanya beklenen 100 bin varil yerine günde 20-30 bin varilden fazla gönderememektedir.

Matsuoka Romadan Berline Hareket Etti

Roma, 3 (A. A.) — "Stefani": Japon hariciye nazırı Matsuoka bu sabah Romadan hareket etmiştir. Kont Ciano, misafirin hareketinden evvel Madama villâsına gitmis ve istasyona kadar kendisine refakat etmiştir.

Berlin, 3 (A. A.) — Matsuoka cuma günü Berlinde beklenmektedir. Berlinde müzakereler yapılması muhtemeldir.

Halid Şazi İhtifali

Dişçi mektebinin müessisi ve meşhur diş tabiblerimizden Halid Şazinin ölümünün yıl dönümü münasebetiyle ve hatırasını anmak maksadiyle dün etibba odasında bir ihtifal toplantısı yapılmıştır. Saat 18,30 da toplantıyı profesör Suat İsmail Gürkan açmış ve hazırunu Halid Şazinin hatırasına hürmeten bir dakika ihtiram sükûtune davet etmiştir. Bunu müetakip profesör, Halid Şazi merhumun memleketimizde diş tababetinin teessüs ve onun terakkisinde yapmış olduğu hizmeleri tebarüz ettiren bir hitabede bulunmuştur.

Haliç Şirketi Satın Alınıyor

Nafia Vekâleti, Haliç vapurları işletmesini devren almaya karar vermiştir. Haliç vapurlarının bugünkü vaziyetinin tesbiti ve diğer hususatın bir rapora raptı için Nafia Vekâleti bir heyet teşkil etmiştir. Bu heyet bu günlerde faaliyete geçecektir.

Adis-Abeba Yolunda Miessu Zaptedildi

(Başı 1 incide)

İtalyan kuvvetlerinin mâneviyatı sarsıldı

Hartum, 3 (A.A.) — İtalyan kuvvetlerinin bütün harp sahnelerinde uğradıkları son mağlûbiyetler serisi Eritre ve Habeşistandaki İtalyan kuvvetlerinin maneviyatı üzerinde büyük bir tesir yapmıştır.

Burada bazı kimseler şurasını hatırlatmaktadır ki, Mussolini nin Afrika İmparatorluğu ancak beş yıl sürmüş ve bu suretle tarihin en kısa süren İmparatorluğu olmuştur. Bu münasebetle Garibaldi'nin 1854 de söylediği şu sözler hatırlanmaktadır:

"Bugünden itibaren İngilizlere karşı silâha sarılacak İtalyana lânet olsun,, Bu lânet bütün kuvevtivle faşistlerin üzerine düşmüştür.

Beyannameler atıldı

Nairobi, 3 (A.A.) — Cenubi Afrika tavyareleri evvelki gün Addis - Abeba üzerine parasütlerle beyannameler atmışlardır. Ayni beyannamelerden Adova ve Avas'a da atılmıştır. Tayyareler, Mieno ile Asba Lihario üzerine beyaz bayrak çekilmiş olduğunu bildirmişlerdir.

İngiliz resmi tebliği

Kahire, 3 (A.A.) — Umumi karargâhın tebliği:

Libya'da: İleri kıtalarımız, Agedabia'nın şimalindeki mevziler üzerine geri çekilmislerdir. Bu hareketi, düşman motörlü kuvvetleri takip etmistir.

Eritre'de: Büyük miktarda esir alınmıştır. Birçok düşman askeri de sarılmıs ve yakalanmıstır. Büyük miktarda top ve diğer harp malzemesi iğtinam edilmiştir. Harekât, Asmara'nın cenubunda devam etmektedir.

Habeşistan'da: İleri kıtalarımız, Addis - Abeba'ya 290 kilometre mesafede demiryolu üzerinde Miesso'yu işgal etmiştir. İleri hareketimiz devam etmek tedir.

Nairobi'nin tebliği

Nairobi, 3 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği: Javello bölgesinde, dört saat süren bir muharebeden sonra, Soroppa'yı işgal ettik. Düşman zayiatı 60 ölü ve yaralıdır. 17 beyaz ve 200 yerli asker esir aldık. Dört top ve birçok mitralyöz iğtinam ettik. Kayıplarımız ehemmiyetsizdir.

Alınan son haberlere göre, İtalyanlar himaye taleplerini yerlilerin intikam almıya kalkmalarına kuvvetlerimizin mâni olamıyacakları kadar fazla geciktirmektedirler.

Bir ayda 178 tayyare

Londra, 3 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerden öğrenildiğine göre, İtalyanlar Orta Şark harp sahnelerinde Mart ayı zarfında 178 tayyare kaybetmişlerdir. Bunların 125 si İngiliz ve Dominyonlar hava kuvvetlerine mensup pilotlar tarafından düşürülmüştür. 21 İtalyan tayyaresi tayyare dafi bataryaları tarafından iskât edilmiş ve 32 tayyare de yerde tahrip olunmuştur.

Alman tebliğine göre

Berlin, 3 (A.A.) — Başkumandanlığın hususî tebliği: Şimali Afrikada, Mersa - Brega civarından Alman - İtalyan teşekkülleri tarafından atılan İngilizlerin takibine, 2 Nisanda devam edilmiştir. Agedabia alınmış, Zeutina'ya varılmıştır. Düşman, şimale doğru süratle tam ricat halindedir. Alınan esir ve zırhlı ve zırhsız otomobil ganaimi miktarı pek çoktur. Bizim kayıplarımız fevkalâde azdır.

Trablusa hava akını

Kahire, 3 (A.A.) — Hava karargâhının tebliği: 1/2 Nisan gecesi İngiliz bombardıman tayyareleri Trablus limanı üzerine bir akın yapmışlar, yüksek infilâk ve birçok yangın bombaları atmışlardır. Rıhtıma müteaddit tam isabetler olmuştur. Dün Bingazi açıklarında İngiliz avcıları "S 79,, tipinde bir tayyareyi yakalıyarak kovalamışlardır. Bu tayyare pek çok duman çıkararak ve yüksekliğini kaybederek takip edilmiştir.

Polonya Başvekili Amerikaya Gidiyor

Londra, 3 (A.A.) — Polonya Başvekil ve başkumandanı General Sikorskinin Ottawa'ya muvasalatını müteakip Reuter Ajansının iyi haber alan bir kaynaktan öğrendiğine göre, General, Roosevelt'in daveti üzerine kısa ve resmi bir ziyaret için Amerikaya da gidecektir.

Peşte Sefiri Naip Horty İle Görüştü

Budapeşte, 3 (A. A.) — Türkiye elçisi Ruşen Eşref Ünaydın Macar Naibi Amiral Horty tarafından kabul edilmiştir.

Son Harpte İtalyanların Kayıbı: 13 Gemi

İtalyan Tebliğine Göre 5 İngiliz Nakliye Gemisi Batırılmış

Iskenderiye, 3 (A.A.) — Iskenderiye bahrî mahfillerinde tahmin edildiğine göre, Italyan filosunun şarkî Akdenizde cereyan eden deniz harbinde 13 gemi kaybetmiş olması ihtimali vardır. Tahrip edildikleri kat'i surette tahakkuk etmiş olan gemilerin dört kruvazör ve üç destroyerden ibaret olduğu bildirilmektedir. Bu listeye ciddî surette hasara uğramış olan "Littorio,, zırhlısı ile diğer iki kruvazör ve üç muhribi ilâve etmek icabeder. Italyanların 13 gemi kaybettikleri hakkındaki kanaat, mevzuubahis deniz harekâtına iştirak eden bütün deniz ve hava cüzütamları tarafından verilen raporlara istinat ettirilmektedir. "Littorio,, sınıfından olan ve en aşağı üç torpil yiyen zırhlı, son defa olarak deniz tayyareleri grupuna mensup çok tecrübeli bir subay tarafından cuma akşamı görülmüştür. Bu subay raporunda geminin pek çok yana yattığını ve kıç tarafının tamamiyle sudan çıkmış olduğunu ve baş tarafının suya gömülmüş bulunduğunu yazmaktadır.

İki destroyer daha

Londra, 3 (A.A.) — Amiralliğin tebliği: Şarkî Hindistan başkumandanlığının bildirdiğine göre, tayyarelerimiz tarafından bir Italyan destroyeri batırılmış ve diğer bir Italyan destroyeri de batar bir halde bırakılmıştır. Her iki destroyer de geçenlerde Musavvadan ayrılmışlardı. Düşmana verdirilen bu zayiat, dünkü tebliğde tahribedildiği bildirilen "Pantera,, sınıfındaki destroyerden ayrıdır.

İtalyanlara göre

Roma, 3 (A.A.) — "Tebliğ,, Şarkî Akdenizde bombardıman ve torpil tayyarelerimiz, büyük bir harp kuvvetinin refakat etmekte olduğu bir kafileye hücum etmişlerdir. Tayyare dafii topların şiddetli mukabelesine rağmen, beş büyük vapura isabet vâki olmuş ve bu vapurlar batmıştır. Tayyarelerimizin kâffesi üslerine dönmüşlerdir.

Almanlara göre

Berlin, 3 (A.A.) — "Tebliğ,, Akdenizde Giridin garbinde, Alman muharebe tayyareleri, ceman 16 bin tonilâto hacminde iki silâhlı düşman ticaret gemisini batırmıştır.

Uzak Şarkta Mühim Bir Konferans

(Başı 1 incide)

Müsadere edilen gemiler

Vaşington, 3 (A.A.) — Reisicümhur Roosevelt'in emirleri üzerine hareket eden Hariciye Nazırı Hull, bugün İtalyan büyük elçisine bir nota vererek deniz Ataşesi Amiral Alberto Lais'in derhal geri alınmasını istemiştir. İtalyan deniz Ataşesinin Birleşik Amerika limanlarındaki İtalyan vapurlarının mürettebatı tarafından batırılması hâdisesine karışmış olduğu ileri sürülmektedir.

Hull, gazeteciler toplantısında notayı bildirirken, Amerikadaki mümasil Alman memurlarına karşı da böyle bir tedbirin alınıp alınmıyacağı meselesine şimdilik temas edemiyeceğini söylemiştir.

★

Vaşington, 3 (A.A.) — Başmüddeiumumi Jackson, Federal müddeiumumilere talimat göndererek Amerika sularında demirli Alman ve İtalyan vapurlarında sabotajlardan mesul olanlar hakkında derhal takibata girişilmesini emretmiştir. 28 Italyan ve 2 Alman vapuruna ait mürettebattan 875 kişi tevkif edilmiştir. Hepsi hakkında sürgün cezası tatbik edilecektir. Boston ve Mobilede takibat başlamış bulunuyor.

Amiral Stark'ın Daveti

Vaşington, 3 (A.A.) — "D.N.B.,, Deniz genelkurmay reisi amiral Stark, lâtin Amerikası devletlerinin filo kumandanlarını mayıs ayında Birleşik Amerikaya davet etmiştir.

Irakta Hükûmet Darbesi Teşebbüsü

Bağdat, 3 (A. A.) — Taha Paşa Elhâşimî kabineyi teşkile muvaffak olamamıştır. Bazı generaller bir hükûmet darbesine teşebbüs etmişlerdir. Bu bapta tafsilât yoktur. Irak Kral Naibi Bağdattan ayrılarak Basraya gitmiştir.

Askerî Vaziyet

ERİTRE MUHAREBE HAREKÂTI ARTIK BİTMİŞ SAYILABİLİR

(Askeri muharririmiz yazıyor)

İngiliz ordusunun en güzide erkânından General Platt'ın kumandanlığı altında Eritre İtalyan müstemlekesine karşı harekâtta bulunan İngiliz İmparatorluk ordusiyle General de Gaulle'e mensup Hür Fransız kuvvetleri, bu müstemlekenin merkezi Asmara şehrini de zaptettikten sonra, bu sahada strateji bakımından en son hedeflerinden ermiş sayılabilir. Eritre'de İtalyanlar, şimdiye kadar hiçbir yerde göstermedikleri oldukça şiddetli bir mukavemet göstermişlerdir. Şarkî Afrikada İtalyanların en ziyade güvendikleri mıntaka, burası idi. Yarım asırdan ziyade bir zamandanberi İtalyan idaresine tâbi olan bu müstemleke, bir müdafaa harbi için, gerek strateji ve gerek idare bakımından, birçok müsait şartlarm toplandığı bir yerdi. Yerli halkın bir kısmı, zaman ve zaruret âmillerinin tesiri altında İtalyan idaresine alışmış, hattâ halk tabakaları arasında İtalyan taraftarı küçük bir zümre bile vücuda gelmişti. Diğer taraftan memleketin sarp dağlık arazi ile muhat olması da, müdafaayı oldukça kolaylaştırıyordu. İşte, bu sebepler yüzünden, Bingazi ricat ve bozgunundan sonra Afrikanın her tarafında müdafaaya çekilen İtalyanlar, son müdafaa kalesi olarak Eritre'yi seçmişler ve ellerindeki kuvvetlerin büyük bir kısmını (takriben 70.000) bu taraflara tahşit ederek, mevzii bir müdafaa vaziyetini ihdas edeceklerini ve bu suretle Şarkî Afrikanın diğer cephelerindeki İngiliz harekâtını uzun müddet geciktireceklerini ümit etmişlerdi. Fakat Keren müdafaa hattı yarıldıktan ve bilhassa Asmara'da İngilizlerin eline geçtikten sonra, bütün bu İtalyan ümitleri, artık katî olarak iflâs etmiş bulunmaktadır. Şimdi Asmara'dan kaçan İtalyan kuvvetlerinin cenuba doğru çekildikleri bildiriliyor. Demek oluyor ki, İtalyanlar için Massaua'nın müdafaası bahis mevzuu değildir; zaten bir deniz şehri olan bu yerin müdafasına, velev ki kısa bir zaman için olsun, artık imkân kalmamıştır. Bu satırların neşri anına kadar bu limanın da İngilizler tarafından zaptı haberi gelebilir. Asmara'dan cenuba doğru çekilen İtalyan kuvvetlerinin dökûntüsü, şimdi Eritre'nin dar cenup koridoru içinde, belki Çibuti Fransız hudutlarına varmak ümidiyle, umumi bir ricat ve firar halindedir. Bunları takibe bile lüzum kalmamıştır. Yalnız General Platt ordusiyle işbirliği yapan Fransız kuvvetleri, bunların izi peşinde Çibuti hudutlarına kadar varabilir. Ve bu takdirde Hür Fransız kuvvetlerinin bu hudutlar önünde alacakları vaziyet, Çibuti'deki Fransızlarm de Gaulle hareketine iştirakleri gibi bir netice de verebilir.

Her ne olursa olsun, Keren mağlûbiyetinden ve Asmara ricatinden sonra, Eritre harekâtı kat'i olarak sona ermiştir. Yağmur mevsiminin başlamasından evvel elde edilen bu muvaffakıyet, bütün Şarkî Afrika askeri harekâtının, şu içinde bulunduğumuz aym ilk yarısı zarfında nihayete erişeceğinin en sarih delilidir.

Londra, Vichy Fransasını Müstakil Saymıyor

(Başı 1 incide)

Ekonomik harp nezareti, bundan sonra, Amiral Darlan'a cevap vererek şöyle demektedir:

"Fransanın yıkılması neticesinde, müttefikler, ceman 250 bin kadar tonilâto hacminde İngiliz ve müttefik ticaret gemisinden mahrum kalmışlardır. Bu gemilerden bir kısmı, cebirle Fransız hâkimiyeti altına geçmiştir ve halen Fransız bayrağı altında Vichy hesabına ticaret yapmaktadır. Hattâ işgal altında bulunmıyan Fransaya gelen gıda maddelerinin ekserisinin hemen derhal düşman tarafından müsadere edildiğini gösteren geniş deliller vardır.

İngiliz ve müttefik vapurlarının devamlı olarak Fransızlar tarafından elde tutulmasına mukabele bilmisil olarak Fransız gemilerini kendi servisimize koymakta tamamiyle haklı bulunuyoruz. İngiliz bahriyesi, Teşrinievveldenberi, ceman 100.000 tonilâtodan fazla hacimde Vichy hükûmeti vapuru müsadere etmiştir.,,

Bu vapurlarda bulunan hamulelerin cinsi, Fransaya gitmedikleri takdirde Fransanın aç kalacağı hakkındaki Fransız iddiasını haklı göstermemektedir. Bu vapurlardan bir kaçı yarı boş seyahat ediyorlardı. Bunlardan birinde bir milyon litreden fazla rom, 350 ton ananas vardı. Bir diğeri ise tamamen muz ve İngiliz milletinin memnuniyetle vazgeçtiği diğer lüks eşya ile dolu idi.,,

Çocuklara yiyecek

Marsilya, 3 (A. A.) — Amerikan Kızılhaçının serbest Fransız mıntakasındaki çocuklara yardımını hamil exmouth vapuru, bu sabah Marsilyaya gelmiştir.

Vichy, 3 (A. A.)— Amiral Darlan, dün akşam Paristen Vichy'ye dönmüştür.

İmtihan Günleri Dün Mekteplere Tebliğ Edildi

(Başı 1 incide)

İstanbul Üniversitesinde

Üniversite rektörü Ankarada temaslara başlamıştır. Fakülteler de imtihan hazırlıklarına hız verilmiştir. Edebiyat fakültesine bağlı coğrafya kısmının yaz sömestri sonunda muhtelif sertifikalardan sorulacak bahisler tesbit ve talebeye ilân edilmiştir. Bu sene ilk defa olarak coğrafya kolunun birinci ve ikinci sömestr talebeleri de imtihana tâbi tutulacaklardır. Bunlar imtihanlarda şu bahislerden mesul tutulacaklardır:

Coğrafyaya methal ve jeofizik klimatoloji, idrografi, kartoğrafya ve iktisadî coğrafyanın enerji kaynakları ile mevzii coğrafyanın tabiî ve coğrafi mıntakaları.

Mevzii coğrafya sertifikası talebesi de Türkiyenin fizikî coğrafyası, coğrafî ve tabiî mıntakalar, şimali Amerika ve Akdeniz memleketlerinden imtihan vereceklerdir. Fiziki coğrafya sertifikası talebesine de umumî coğrafya sertifikasına dair fizikî coğrafya bahisleri, morfoloji (dahili âmiller) kartoğraya tatbikatı (2 inci devre) bahislerinden sual sorulacaktır.

Beşeri ve iktisadi coğrafya sertifikası verecekler de yalnız şu bahislerden imtihan vereceklerdir: Nüfus ve mesken tipleri, zirai istihsal, enerji kaynakları, ders tatbikatı.

Evvelki gün ilân edilen eleme imtihanı derslerinin noksan notları fakültelerin kontrolü altında intişara başlamıştır. Rektör, Ankaradan dönünce Üniversitenin bütün fakültelerinin imtihan günleri ve imtihan şekilleri anlaşılacaktır.

Selânikte Yeni İngiliz Kıtaatı

(Başı 1 incide)

Alman iddialarına rağmen

Londra, 3 (A. A. — Times gazetesinin diplomatik muharriri yazıyor: Alman radyosu Eden'le General Sir John Dill'in yeni Yugoslav hükûmetiyle müzakerelerde bulunmak üzere Belgrada geldiklerini bildirmiştir. Hiç bir taraftan teyit edilmiyen bu haberin Almanlar tarafından iki sebeple işaa edilmiş olması ihtimali vardır:

1 — Eden'in tasavvurları hakkında malûmat elde etmek arzusu,

2 — Böyle haberlerin Alman propagandasının Yugoslavların Demokrasilerle birlikte suikast hazırladığı hakkındaki iddialarını teyide yarayacağının düşünülmüş olması.

Arnavutluk cephesinde

Atina, 3 (A.A.) — Başkumandanlığın 158 numaralı tebliği: Devriye ve topçu faaliyeti kayde dilmiştir. Avcı tayyarelerimiz ve hava dâfi bataryalarımız üç motörlü iki düşman tayyaresi düşürmüşlerdir.

★

Kahire, 3 (A.A.) — Hava karargâhı tebliğ ediyor: Dün Yunanistanda Volos üzerine bir akın yapmıya teşebbüs eden 4 düşman bomba tayyaresini İngiliz avcıları önlemiştir. "Cant 107,, tipinde olan bu 4 düşman tayyaresinden üçü düşürülmüş ve dördüncüsü hasara uğratılmıştır. Bir bomba tayyare teşekkülümüz Tepedelende askerî hedeflere taarruz etmiş ve bombaların kışlalara ve askerî iaşe depolarına isabet ettiği görülmüştür.

Darülâceze İçin Bir Heyet Kuruldu

Darülâcezenin inkişafını temin için şehrimizin tüccar ve zenginlerinden mürekkep bir komisyon teşkil edilmiş ve faaliyete geçilmiştir. Bu komite Darülâcezede yapılacak her türlü tamir ve ıslahlara yardım için mali kararlar verecektir. Acezelere mahsus yatak mikdarının bir misli çoğaltılması için teberrülerin kabulü kararlaştırılmıştır. Belediye, sinemalardan alınan rüsumun hiç bir tarafa verilmeden doğrudan doğruya Darülâcezeye tahsisini hükûmete teklif etmiştir. Darülâcezenin 120 bin lira tutan yıllık varidatının artırılması için faaliyete geçilmiştir.

SİNEMALAR — Bir kısım sinemaların bilhassa cumartesi ve pazar günleri fazla müşteri almak ta devam ettikleri ve salonun havasını her seans sonunda değiştirmedikleri ve cigara içmek için yer tahsis etmedikleri görülmüştür. Belediye, yaz mevsiminde sinemaların bütün noksanlarının ikmali için alâkadarlara tebligat yapmıştır. Fazla müşteri alanlar hakkında da ceza zaptı tutmaya başlanmıştır.

Yugoslavya Hududunda Tahşidat

(Başı 1 incide)

Polonyanın âkıbetine düşmek istemezler" demektedir. Anlaşılıyor ki, Berlin, Tsvetkovitch hükûmetini de eski Polonyanın âkıbeti ile korkutarak üçlü paktı imzalatmıştır.

Berlin, şimdi yeni Belgrad hükûmetini de ayni şekilde korkutmak istiyor. Fakat, gelen haberler, yeni hükûmetin Yugoslavyanın millî vahdet ve istiklâlini muhafazada çok azimkâr olduğunu gösteriyor.

İtalya şimdi Yugoslavya ile mihver arasında muharebe çıkmasını istemiyor, çünkü, o vakit İtalyanın Arnavutluktaki vaziyeti çok kötülesir. Bu itibarla. ihtilâfı harbe sürüklememek için Roma, Berlini tazyik ediyor.

Yugoslavyada Hazırlık

Yugoslavyanın askeri hazırlığı âdeta seferberlik manzarası arzetmektedir. Hattâ gelen haberlere göre Belgrad; bugün, yarın resmen umumi seferberlik te ilân edecektir. Çünkü Alman kıtaları, bilhassa motörize Alman kuvvetleri Macaristana akın etmekte ve bu kıtalar daha ziyade Macar - Yugoslav hududuna tahşit edilmektedir.

Bulgar radyosu bugünkü neşriyatında dikkate şayan olan şu sözleri söylemiştir:

"Berlinde artık, Yugoslavya kelimesi ağza bile alınmıyor. Almanya, Yugoslavya diye bir devlet tanımıyor. Berlin, yalnız Sırbistan diye bir devlet biliyor ki, bunun da cezası pek yakında verilecektir. Evet Sırbistanın cezası verilecektir. Alman ordusu, bu cezayı vermek için Hitlerin bir işaretini bekliyor. Hitler, şimdi ordu erkânı ile ve ordu ile geceli gündüzlü temas halindedir.,,

Müzakereler çıkmazda

Nevyork, 3 (A. A.) — Belgradan "Nevyork Times,, gazetesine bildirildiğine göre, hükûmete yakın mahfillerde, Yugoslavya ile Almanya arasındaki diplomatik müzakerelerin bir çıkmaza girdiği ifşa edilmektedir. Belgradın yüksek diplomatik mahfilerince, vaziyet ümitsiz ve harp gayrikabili içtinaptır.

Yugoslav elçisi Berlinde

Berlin, 3 (A. A.) — Bir hususi muhabir bildiriyor: Yugoslavyanın Berlindeki elçisi buraya dönmüştür. Zevahire rağmen bir sureti hal bulunmasının imkân dahilinde olduğu zannedilmektedir. Bilhassa İtalyanlar anlaşmaya taraftardırlar.

★

Berlin, 3 (A. A.) — "Stefani": Almanyanın Belgrad elçisi, şimdilik Yugoslav hükûmet merkezine dönmiyecektir.

Alman ajansına göre

Roma, 3 (A. A.) — "D. N. B.,,: Stefani ajansının Sofya'dan öğrendiğine göre, Bulgar siyasî mahfilleri Yugoslav - Mihver münasebetlerinin son derece nazik bir safhaya girdiği fikrindedirler. Salâhiyettar makamlar tarafından da teyit edilmiş bulunan haberler dolayısiyle Yugoslavyanın İngiltere, Yunanistan ve Amerika safında yer aldığı zannedilmektedir. Bulgar hükûmeti, mihver devletleri mümessilleriyle daimî temas halindedir.

Berlin neler istemiş!

Berlin, 3 (A. A.) — Bir hususî muhabir bildiriyor: Salâhiyettar mahfillerde Almanyanın Yugoslavyadan yalnız Almanya aleyhindeki nümayişlerle İngiliz ajanlarının faaliyetine nihayet verilmesi, Belgradın Alman menfaatlerine aykırı her türlü harekâttan içtinap eylemesi hususlarını talep ettiği bildirilmektedir.

★

Berlin, 3 (A. A.) — Yarı resmî bir tebliğde deniliyor ki: Yugoslavya hükûmeti, milletin ihtilâlci temayüllerini ve taassubunu mütemadiyen arttıran her türlü tethiş ve taşkınlıklardan çıkan buhranı teskin için hiç bir şey yapmıyor. Alman siyasî mahfillerinin, Yugoslavyada hâkim zihniyet hakkındaki mütaleaları işte budur. Maamafih Alman - Yugoslav buhranı hakkında resmen beyanatta bulunulmaktan imtina ediliyor.

Berlinin siyasî mahfillerinde şu cihet te müşahede ediliyor ki, Belgrad ecnebî devletlerin müdahalesini, yalnız cenubu şarkî sahası hakkında değil, fakat ayni zamanda Yugoslav meselelerinde de, gitgide kabul etmektedir. Bu hususta bugün Alman hariciye nezaretinde beyan olunuyordu ki, bu müdahaleye yalnız müsaade edilmekle kalınmıyor, hattâ bu müdahaleye davet ediliyor.

★

Belgrad, 3 (A. A.) — Dalmaçya sahillerinde oturan 1103 İtalyan, hükûmetlerinin emri üzerine Split'i tahliye etmişlerdir. İtalyanlardan bir çoğu Dalmaçyadan ayrılmayı reddetmiştir.

Kalanlar da ayrılıyor

Belgrad, 3 (A. A.) — Belgradda kalmış olan elli kadar Alman Yugoslav hükûmet merkezini derhal terketmek için bu sabah Berlinden talimat almıştır. Yugoslavyadaki Alman elçiliğinde yalnız maslahatgüzar ile ataşemiliter kalacaktır.

Hüviyeti meçhul tayyareler

Belgrad, 3 (A. A.) — Milliyet meçhul üç tayyare dün saat 11,30 da cenubî Sırbistandaki Üsküp hava meydanı üzerinde uçmuştur. Yugoslavya hava defi bataryaları derhal ateş açmış ve alert verilmiştir. Tayyareler meçhul bir istikamette uzaklaşmışlardır.

İki vapur battı

Berlin, 3 (A. A.) — Zağrebter verilen bir habere göre, Susakdar Splite giden 1.300 ve 1.700 tonilâtoluk iki Yugoslav vapuru, Cumartesi günü Adriyatikte mayınlara çarparak batmıştır. Vapurların mürettebatı kurtarılmıştır.

Hükûmet darbesi nasıl oldu

Belgrat, 3 (A.A.) — Yugoslavyadaki son hükûmet darbesinin ne suretle cereyan etmiş olduğu hakkında şu tafsilât öğrenilmiştir: Hükûmet darbesine tekaddüm eden gece yapılacak olan hareketin teferrüatını tesbit etmek maksadiyle yüksek rütbeli Yugoslav subaylarından mürekkep bir grup, General Simoviç'in riyasetinde Harbiye Nezaretinde içtima etmiştir. Bu esnada bir taraftan bütün resmî daireler işgal edilirken diğer taraftan kabine âzasının tevkifine başlanmıştır. Kabine âzalarının tevkifi işi biter bitmez, gecenin çok ilerlemiş olmasına rağmen, General Simoviç, Kralı uyandırmak için saraya gitmiştir. Saray müstahdemini böyle geç bir saatte Kralı uyandıramıyacaklarını söylemişlerse de, General Simoviç tecellüt göstererek fikrinde ısrar etmiştir. Bunun üzerine uyandırılan Kral birkaç dakika sonra General Simoviç'e mülâki olmuştur. General Simoviç Krala mülâki olduktan sonra: "Majeste, bu andan itibaren bir hükümdarın haiz olduğu bütün salâhiyetlerle Yugoslavyanın Kralısınız,, demiştir.

Svetkoviç'i yüzbaşı Rakoteviş tevkif etmiştir. Yüzbaşı Rakoteviş aynı gece Svetkoviç'i uyandırarak, derhal kendisini takip etmesini emretmiştir. Pijama ile yüzbaşının karşısında duran Svetkoviç, böyle bir emir vermek salâhiyetini nereden aldığını sorunca yüzbaşı Rakoteviç, tabancasını çekerek emre itaat etmesini söylemiştir.

Alman - Yugoslav Münasebetlerinde Son Vaziyet

(Başı 1 incide)

dememiştir. Alman matbuatı hâlâ Yugoslavyada Almanlara karşı zulum yapıldığından bahsetmesi, Belgrattaki sefaretha ve konsoloshane erkânının geri çağırılması, Hitlerin her gün kânıharbiyesiyle uzun müzakerelerde bulunması, Berlinin Yugoslavyaya karşı bir askeri hareket icrasını tasarladığını, ve hattâ Yugoslavyaya karşı şiddetli bir sinir harbi yapmakta bulunduğunu gösterir.

Görünen şudur ki, iki taraf bu işin sulh yoliyle halledileceğine kani değildirler. Yugoslavya taarruz niyetinde olmadığı için, Almanların haksız bir taarruzunu önlemiye çalışıyor, diğer taraftan da hudutlarını takviye etmek, ihtiyatlarını toplamak gibi müdafaa tedbirleri alıyor. Almanya da, bir taarruza geçebilmek için hazırlığını tamamlamakla meşgul bulunuyor.

Onun için vaziyet hâlâ müphemiyetini muhafaza etmekte devam ediyor. Vaziyetin aydınlaması için daha bir müddet beklemek lâzım geliyor.

Macaristanda

(Başı 1 incide)

Budapeşte, 3 (A.A.) — "Ofi Otopsi neticesinde Macar Başvekili Kont Telekinin intihar etmiş olduğunun teeyyüt ettiği resmen bildirilmektedir .

Kabine istifa etti

Budapeşte, 3 (A.A.) — "Stefani,, Kont Telekinin vefatından sonra Macar kabinesi, mutat olduğu veçhile, istifasını vermiştir. Ancak naibi saltanat, müstafi kabineyi Dahiliye Nazırı François Keresztes - Fischer'i reis vekilliği altında cari işlere idareye memur etmiştir.

Yeni Macar Başvekili

Budapeşte, 3 (A. A.) — "D. N. B.,,: Kral naibi Amiral Horty hariciye nazırı Bardossy'yi başvekil tayin etmiştir. Bardossy Kral Naibinin teklifini kabul etmiştir. Şimdilik kabinede hiçbir değişiklik yapılmıyacağı zannedilmektedir.

★

Budapeşte, 3 (A. A.) — Roms şehirleri karartmaya hazırlamak üzere tedbirler almıştır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarının Derhal Keser

Icabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.
HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ

Beyoğlu Tahsilât Müdürlüğünden:

Mari Solmazın hazineye olan borcunun temini tahsili için sahibi bulunduğu Beyoğlunda Şehit Muhtar mahallesinin Taksim Yağhane sokağında şarkan yol, şimalen yol ve 32 ve garben 2,32 cenuben yol ve 2 numara ile mahdut 28 metre miktarmdaki eski 30, yeni 32 ve 32, 13/1 sayılı ve 2380 liraya mukabil ipotekli bulunan bir bap kârgir hanenin ipotek fazlası tahsili emval kanunu hükümlerine göre satılacaktır.

Talip olanların 28.4.941 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 den sonra Beyoğlu kaymakamlığında müteşekkil idare heyetine müracaatları ilân olunur. (2647)

Matbuat Umum Müdürlüğünden:

Umum Müdürlük kadrosunda münhal bulunan 100 lira ücretli bir memuriyet için çok iyi fransızca ve daktilografi bilen lise mezunu bir memur alınacaktır.

Taliplerin Matbuat Umum Müdürlüğüne 7.4.941 tarihine kadar müracaatları. (1888 — 2656)

Türkiye KIZILAY CEMİYETİ
Umumî Merkezinden:

Cemiyetimizin idaresinde bulunan Afyonkarahisar Madensuyu şişelerini koymak üzere asgari 7500, âzami 15000

SANDIK YAPTIRILACAKTIR.

Bu sandıkların tahta ve çivisi Cemiyet tarafından verileceğinden yalnız imaliyesi açık münakasaya konmuştur. Münakasa günü: 11 Nisan 1941 saat 14.30 da. Taliplerin şartname ve şema için İstanbul'da Mimar Vedat Caddesinde "Kızılay Hanında,, Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (1948)

Kızılay Cemiyeti
Umumî Merkezinden

Ankarada Kızılay Umumî Merkezi Parkında çalışmak üzere

Müstait Bir Bahçıvana Lüzum Vardır.

Taliplerin Yeni Postane civarında Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaatları ilân olunur

KIZILAY CEMİYETİ
UMUMÎ MERKEZİNDEN:

Açık Eksiltme suretile

15,000 Adet Yün Çorap

Yaptırlacaktır. İhale 8/4/941 tarihine müsadif Salı günü saat 15.30 da Kızılay Deposu Direktörlüğünde yapılacaktır.

Nümune ve şartnamesini görmek istiyenler Yeni Postane civarında Kızılay Deposu Direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. (3840)

OSMANLI BANKASI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir.
(24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, IRAK, FİLİSTİN
ve MAVERAYI ERDUN'de
Merkez ve Şubeleri
YUGOSLAVYA, ROMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LUBNAN
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat ile kontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire

En yüksek emniyet şartlarını naiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır

AŞKIN TEMİZİ

Millî, Hissî ve Aşkî Roman

Yazan: Aka Gündüz

Satış yeri: TAN - İstanbul. Fiatı: 100 Kr.

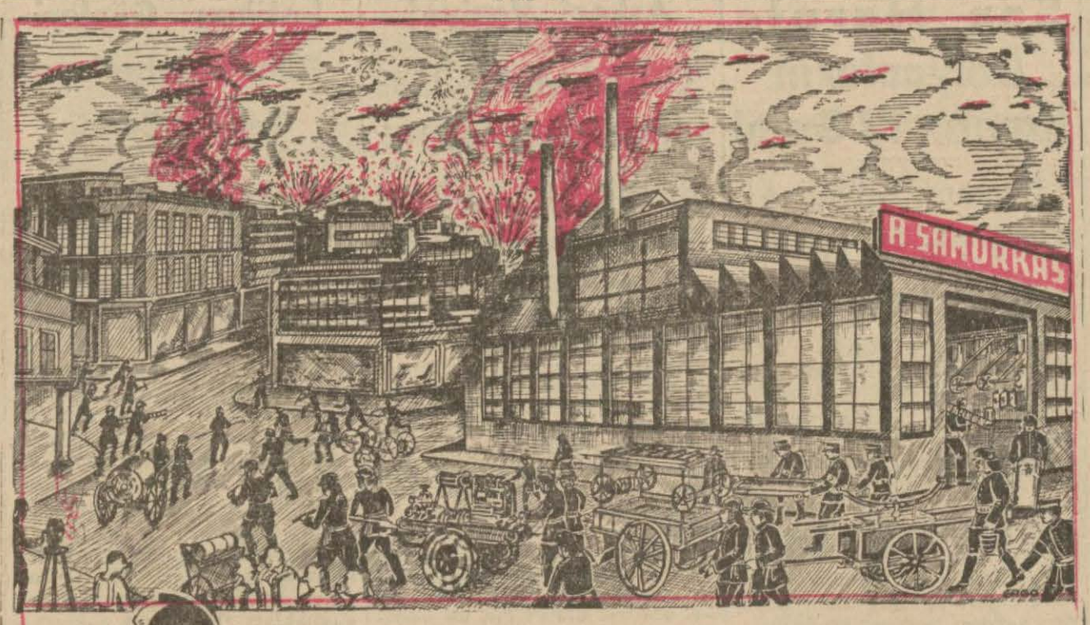

YILMAZ

BİLUMUM İTFAİYE, PASİF KORUNMA MALZEMELERİ FABRİKASI

A. SAMURKAŞ

İdarehane: Perşembepazar caddesi No. 50. Galata - İstanbul. Telefon: 41362 Telgraf: SAMURMAZ

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyoruz:

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ mektepten sonra muhtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir, veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bünü dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona boş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder.

TAN Neşriyat Evi
İstanbul

Çocuk Ansiklopedisi iki cilttir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtlı (6) liraya verilir.

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

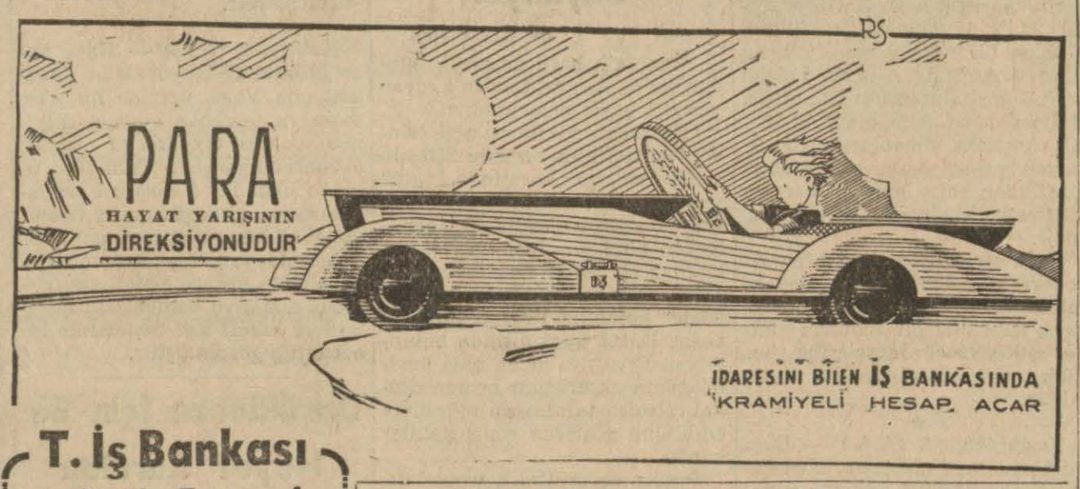

T. İş Bankası
Küçük Tasarruf Hesapları 1941
İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1	adet	2000	Liralık	=2000.—Lira
3	„	1000	„	=3000.— „
2	„	750	„	=1500.— „
4	„	500	„	=2000.— „
8	„	250	„	=2000. „
35	„	100	„	=3500.— „
80	„	50	„	=4000.— „
300	„	20	„	=6000.— „

REFİK FENMEN'in
Elektriği 3 hamlede öğreten kitapları

1° Elektriği anlamak için 60 K.
2° Yeni Elektrikçilik 3 cild Ehliyetnameye hazırlar. 160 K.
3° Elektroteknik 3 cild. 540 K.

Akba Kitapevi — Ankara

Üniversite Rektörlüğünden

Fen Fakültesinde astronomi Döçentliği açıktır. Namzetlerin yabancı dil imtihanları 5 Haziran 941 tarihinde yapılacaktır. İsteklilerin sıhhat raporu 5 fotograf nüfus tezkeresi örneği ve ilmi hüviyetini gösteren fişleriyle "fişler tedris işleri kaleminden istenecektir.„

2 Haziran 941 tarihi akşamına kadar Rektörlüğe müracaatları. (2652)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi ilânları

Muhammen bedeli (1425) lira olan 150 adet atelye armatörü Elektrik ampulleri için) 14.4.1941) Pazartesi günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (106) lira (88) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2361)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

I — 2.4.941 tarihinde 76.200 adet fıçı mantarına talip zuhur etmediğinden eksiltmesi şeraiti sabıka dairesinde on gün temdit edilmiştir.

II — Eksiltmenin 14.IV.941 pazartesi günü saat 16,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacağı ilân olunur. (2676)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:
Satış Müdürlüğünde Kapalı Zarf Usuliyle Eşya Satılıyor:

Miktarı Kl.	Gr.	Değeri Li.	K.	Peyi Li.	K.	Eşya cinsi
352	500	17038	63	1278	00	İpek miktarı % 20 den fazla 50 den az pamuklu ipek mensucat.

1/4/941 günlü Hakikat gazetesile ilân edildiği üzere yukarıda miktarı, değeri ve cinsi yazılı eşya 16/4/941 gününde 1549 sayılı kanun mucibince ve 2490 sayılı kanunda yazılı hükümler dairesinde kapalı zarf usuliyle Sirkecide Reşadiye caddesinde Halı antreposu dahilindeki Gümrük Satış Müdürlüğünde satılacaktır. Şartnameler anılan Gümrükten her gün parasız alınabilir İsteklilerin eşyanın hizasında gösterilen pey akçelerini ihale gününde öğleden evvel saat 12 ye kadar vezneye yatırmaları şarttır. İsteklilerin teklif mektuplariyle birlikte pey akçesinin makbuzlarını ve 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarını zarflara koyarak ihale gününde saat 12 den evvel Müdürlüğe makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Teklif mektuplarının şartnamede ayrılan yerlere yazılması mecburidir. Zarflar ihale günü saat 13 de satış salonunda açılacaktır.

Telefon 23219 (2624)

İstanbul Belediyesi İlânları

Belediye merkez daire ve şubeleriyle ilkokullar için yaptırılacak 900 adet sandık, 2490 numaralı kanunun 46 ıncı maddesinin L fıkrasına göre pazarlığa konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 9000 lira ve ilk teminatı 1350 liradır. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 7/4/941 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin teminat makbuz veya mektupları ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (2678)

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Sahip ve Neşriyat müdürü: Emin Uzman. Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN Matbaası